Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5246 — 5/18 ՄԱՅԻՍ 1903 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 21 ՍԷՖԷՐ 1321 — Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5246

درعلیه‌ده غلطه‌ده «آره‌ولك» غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK",
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱՋԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 դրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԹՈՔԱՏԻ ԱՆԿԵԼԱՆՈՑԸ

Տակաւին երեւակայութեանս առջեւ կը ցցուի պատկերը ողորմելի ու ցաւատանչ չքաւորներու, եկեղեցիի դուռը պատկառելի բազմութեամբ չարուած եւ դողդոջուն ձեռքերնին կարկառուն՝ հնչին լումայ մը կորզելու ակնկալութեամբ: Թո՛ղ անվերջ, անհատնում տողանցումը այդ բաղդի ժառանգաւորներուն, որ քաղաքի տուներուն ու խանութներուն շրջանը կ'ընէին ամէն օր, դժդոհանքի ու ձանձրոյթի արտայայտութիւն մը անդրադարձնելով նոյն իսկ ամէնէն ողորմաբէներու դէմքին վրայ: Շատ անգամ անկարելի կը դառնար զատորոշել աղքատի դիմակին տակ ծպտուող չարաշահ արկածախնդիրը ու իրապէս կարօտը, այնպէս որ սկսած էր ամեցուն համոզումը մը ստանալ ցուրտ եւ անկարեկիր վերաբերումը հանդէպ մուրացիկներուն:

Անհրաժեշտ էր դարման մը խորհիլ այս մասին, քանի որ փողոցներու անկիւնը, ինչպէս նաեւ տուներէն ներս չքաւորութիւնը չէր դադրեր գործելէ իր նախիրը եւ թափելէ աղեխարշ արցունքներու կայլակներ: Կարգ մը աղնուասիրտ անձնուրութիւններ, վիճակս Առաջնորդ Սրբազանի հովանաւորութեամբ, ջանացին իրականացնել անկեանոցի մը հաստատման մտադրութիւնը, որ յաջողութեամբ պսակուեցաւ, նման այն առաջադրութիւններուն որոնք հասարակային օգուտը կը չօչափեն: Նիւթականի խնդիրը լուծուեցաւ, բարեսէր անհատներէ չարաթական բաժնեգիներ գանձելու դրութեամբ:

Ազգ. անկեանոցը, մէկ մասրակարը Կ. Պոլսոյ մեր հիւանդանոցին՝ իր ներքին կազմակերպութեամբ, ներմ դուրդուրանքով մը ու աղապատանքով մը պարուրուեցաւ սկզբան՝ տեղւոյս հայմանքէն: Բաժնեգիներէ զատ՝ մասնաւոր նուիրատուութիւններ, զանազան առիթներով կատարուած, ինչպէս յուղարկաւորութիւն, հարսանիք եւն., եկան իրենց կարգին, հաւասարակշռութեան մէջ դնել նոյն բարենպատակ հաստատութեան տարեկան պիւտճէն: Ամէն անհատ, ոեւէ վճարք մը ըրած ատեն, վստահ էր կատարելապէս թէ իր ընծայաբերութիւնը պիտի գործածուէր կսկծագին արտասուքը սրբելու թշուառի մը: Մանաւանդ որ աղքատախնամ հոգաբարձութիւնը մանրակրկիտ խուզարկութիւններէ եւ միայն կ'ընդունէր այս կամ այն հիւանդը՝ անկեանոց, եւ ամսաթոշակ կը յատկացնէր անոնց միայն, որոնք բաղդի անակնկալ մէկ քմահաճոյքով կորսնցուցած են իրենց երեւելիի նիւթական փայլուն վիճակը:

Անհուն բերկրանքի մը ծնունդ տուած էր մուրացիկներու անհետացումը եկեղեցիի դուռունէն եւ ուրիշ տեղերէ: Եկեղեցիին բեմէն արգիլուած էր ողորմիլ ո եւ է աղքատի, ապահովութիւն ներշնչելով ժողովուրդին թէ հոգաբարձութիւնը ջանք չէր խնայեր լեցնելու իսկապէս անվիճելի կարօտութիւնները: Սկզբնական այս երեւոյթները սա յոյսը կը ներշնչէին թէ անկեանոցը միշտ յարատեւ պիտի մնար իր գոյութեան մէջ՝ առարկայ դառնալով հանրային հոգածութեան: Սակայն, մեզ հարազատօրէն բարացուցող յատկանիշն համաձայն, այս պահուս անկեանոցը, ա՛լ հրաժեշտ տուած նուազ հիւանդագին չքոջաններու, մասնուած է օրնասականի ցնծաժամային տագնապներուն եւ անխուսափելի մահ մը կը սպառնայ իրեն, եթէ հոգաբարձութիւնը ասիճան մը եւս չբազմապատկէ իր տքնութիւնները, հնարք մը գտնելու համար յեսուսնաց բաժնեդիներու գանձումը կարելիութեան սահմանին մէջ դնելու: Անմեկնելի չի թուիր ձեզի՝ երբ յայտնեմ թէ, նոյնիսկ բարեկեցիկ անձնաւորութիւններ կը յամառին չվճարել իրենց չաբաթաբաժինները ու այժմ կը խրտչին այն պատկառելի գումարէն՝ որ գոյացած է վճարումներու յետամնացութեան պատճառով:

Այս տնաճ նկատողութիւնները հրապարակելու խնուր հարկին մէջ գտնուելով՝ ինքնարար մղում մը կը զգամ յայտարարելու թէ, ամէն պարագայի մէջ, մեզի՝ տեղացիներուս, պատուաբեր հանգամանք մը ունենալէ հեռի է այն անվիրաբերութիւնը, որով կը վերաբերուինք գթութեան այդ յարկին հանդէպ: Առաջնորդարանի պաշտօնէութիւնը, անհատական ուժեր, եկեղեցիի բեմէն, ամէնքն ալ պարտին գործակցութեան համերաշխ ընդելուզումով մը մտադրութեան նիւթ ընել բարենպատակ այս հաստատութեան դժնդակ կացութիւնը:

Թոքաս — Մ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԲՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՊ

Կեանքին յաստատացուցիչ կողմերը ապահովաբար հրապուրիչ կողմերէն շատ աւելի են: Կարճատեւ ծիծաղէն կը յաջորդէ անհատնում վիշտ ու տառապանք: Սակայն ասիկա պատճառ մը չէ որ կեանքի խոչնդոտներուն առջեւ ընկրկինք. մեր բովանդակ ջանքերը ձգտելու են մեղմացնել այդ տխուր ժամերը: Ահա ասիկա է կեանքի ամէնէն մեծ փիլիսոփայութիւնը: Ստիպուած ենք աչխարհի վրայ ապրիլ, մինչեւ որ մահը մեզ առնէ տանի: Բանի որ աս այսպէս է, ո՞վ չպիտի նախնտրէ երջանկի ժամերը տխուր ժամերէն: Աչխատինք որ կարելի եղածին չափ ուրախ ժամեր եւ օրեր անցընենք, քանի որ մեր ուրախ ժամերն ալ՝ տխուր ժամերն ալ մեզի պիտի մնան: Մնդալու, զբօսնելու ամենափոքր առիթը չլլսցնենք, որովհետեւ առանց ատոր՝ աչխարհը դժոխք մըն է իսկապէս:

Եթէ նախախնամութիւնը մարդուս համմատաբար դժբաղդ կեանք մը ճակատագրած է, միւս կողմէն ալ չէ թերացած, սակայն, անոր հաճելի ժամեր պատճառող բաներ ընձեռելուն մէջ:

Եւ այս կեանքը մեղմացնող առարկաներուն մէջ ամէնէն առաջինները է Ինութեան գեղեցկութիւնը, որուն չնորհիւ իւրաքանչիւր խոհական մարդ երջանիկ ժամեր կ'անցընէ:

Այս տեսակէտով, մենք, Պոլսեցիներս, չատ մը մարդոցմէ աւելի երջանիկ ենք, քիթերնուս տակը իր գեղեցկութեամբը աչխարհածանօթ Վոսփորը ունենալով:

Զարմանալի չէ՞ սակայն թէ կան դեռ հազարաւոր մարդիկ, որոնք չեն բարեհաճիր օգտուիլ մեր այս մենաշնորհէն, բնութենէն ընձեռուած:

Մեր Վոսփորին հրապոյրները համբելը երկար գործ պիտի ըլլար, այնչափ ստուար են անոնք: Միայն հեռուէն անոր կապուտակ ալիքները դիտելը չի՞ բաւեր մարդուն ճնշող հոգերը մոռցնել տալու:

Սակայն ոչ թէ միայն ցորեկը, այլ նաեւ գիշերները—հոգ չէ թէ ամսուան քանի մը գիշերները մասնաւորապէս—հրապուրիչ է Վոսփորը: Եթէ ցորեկը արեւո՛ւն ճառագայթները կը չողչողան կապոյտ կոհակներու վրայ, միթէ գիշերն ալ լուսինը չի՞ թափեր իր հմայքը հանդարտ ջուրին վրայ:

Ոչ ինչ անուշ է. լուսնի ամսուն 5—20ի գիշերները քանի մը ժամ տան չորս պատերէն դուրս տեղ մը անցընել: Կատարեալ սիրելիք մըն է ասիկա. մարդ իր բոլոր անյահ հոգերը կը մոռնայ, կը վերբանայ, քիչ մը ատեն պարապ մտքով կը մնայ, եւ եթէ քիչ ետքը տուն երթայ, ապահովաբար ալ նախկին տխուր մարդը չէ, այլ կ'ուղէ դեռ ապրիլ այս աչխարհի մէջ, ըմբռչխնել անոր հրապոյրները:

Դժբաղդաբար, ինչպէս ըսի, չատերնուութեանց այս չնորհին արժանի չեն զգար ինքզինքին եւ կամաւ կը զրկուին ատկէ:

Անցեալ օր, չաբաթ գիշեր, որ չափազանց տաք ալ էր, Վոսփորի ափերուն վրայի գիւղերէն մէկուն մէջ կը գտնուէի, եւ մութին դուրս ելայ՝ լուսինը վայելելու: Ծովեզերքէն մինչեւ լեռները, գրեթէ ամէն թաղ պարտեցայ եւ... միակ մարդ մը չտեսայ որ իմ բռնած ճամբուն հետեւէր, հակառակ օդին այդչափ տաք ըլլալուն: Ոչ թէ փողոցները պարտելու ելլող մը, այլ նոյն իսկ իրենց դրէնը առջեւ նստող մը չտեսայ:

Միթէ այդ մարդիկը գո՞հ են իրենց հոգերէն եւ առանցմէ ազատի՛լ չեն ուզեր: Ինչ կրնանք ընել, բայց եթէ այդպիսիները մեղքնալ:

Ա. ՄԻՍՔՃԵԱՆ

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԿՐՕՆՆԵՐԸ

ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

(ՏԱՄՄԱ)

135. Ուրեմն ո՞րն է մեր անձի վերածնած մասը:

—Ապրելու անհատական կամքը կամ անհատականութիւնն է: Այն է որ կը կազմէ մեր գոյութեան էութիւնը եւ տարբադրութենէ ետքը, նիւթական (ֆիզիքական) մարմնի աւերումէն ետքը կը վերանի Բարմայի աղդեցութեամբ. այսինքն՝ ուրիշ կերպով մը կը մարմնանայ:

136. Ապրելու այս անհատական կամքը, այս անհատականութիւնը հոգի ըսուածը չէ:

—Ո՛չ. նոյն բանը չէ: Պուտտայականութիւնը չընդունիր հոգւոյ անմահութիւն: Ի՞նչ որ հոգի կ'անուանուի ուրիշ կրօններու մէջ՝ ստորին եւ գերագոյն զօրութեանց ամբողջութիւն մըն է, որ երբ կը դադրի (կը մեռնի) գործարանաւորութիւնը, իրարմէ կը զատուին: Ի՞նչ որ նորէն կը մարմնանայ յաջորդ կեանքի մը մէջ, հոգի չէ, այլ է անհատական կամքը կամ անհատականութիւնը: Ասի երբ ամէն անգամ կը վերածնի, Բարմայի համեմատ skandasի նոր բաղադրութիւն մը, այսինքն՝ նոր անձնաւորութիւն մը կը ստեղծուի:

137. Տիրապէս խօսելով, ուրեմն, այն էակը, որ կը վերածնի, մեռնողէն բոլորովին տարբեր է:

—Դեռ տգէտ վիճակէ չազատած մարդուն կրնայ այնպէս երեւիլ. ընդհակառակը ա՛յն որ հասած է գիտութեան, գիտէ թէ աս ա՛յն էակն է որ բարի կամ չար կը գործէ եւ որ վարձատրուած կամ պատժուած է յաջորդ կեանքի մը մէջ:

Ծանօթ.— Դեռ չընծայեալ ընթերցողին տեղեկութիւն մը տալու համար, որ հասկնայ թէ ի՞նչպէս էակ մը ո՛ եւ է վերաբերութեան ներքեւ կրնայ ըլլալ ուրիշ բան մը որ չէր, միշտ նոյնը մնալով, բաւական է իրեն յիշեցնել թէ ո՛րչափ տարբեր է միւնոյն մարդը իր կեանքի տարբեր տարիներուն մէջ: Մերունին չի նմաներ նորածին մանուկին. սակայն միեւնոյն անձն է ան:

137. Մի՛շտ նոր մարմնացումներու մէջ. անհատականութիւնը ո՞րչափ ատեն կը ընդնայ ապրիլ:

—Նա կ'ապրի ա՛յնչափ, որչափ չէ՛ ստացած գիտութիւնն ու Նիրվանան:

138. Ինչպէս կ'ըլլայ որ մեր նախկին կեանքը ա՛լ չենք յիշեր:

—Վասն զի երկրային պատրանքներով կուրցած ենք. որովհետեւ մեր աչքը դեռ ծածկուած է տգիտութեան քօղով եւ որովհետեւ թերի կերպով գիտակից կամ բոլորովին անգիտակից ենք մեր դերադոյն բնութեան մասին: Անուրջի կը նըմանի մեր կեանքը:

Ծանօթ.— Եթէ ուզենք արդի փիլիսոփայութեան լեզուն գործածել, այս իրողութիւնը պարզագոյն կերպով սապէս պիտի բացատրենք: Յիշողութիւնը կը բնակի skandasներու մէջ, որ մահուան ատեն կ'անջատուին: Ուրեմն յիշողութիւնը ուրիշ հետեւորդ կեանքի մը չանցնիր: Կը հետեւի՞ նաեւ թէ նոր կեանքի մը մէջ չենք տանիր մեր հետ գիտակցական ծանօթութիւններ կամ ա՛յն կարողութիւնները, զոր ստացած ենք այս կեանքի մէջ: Միայն մեր բարութեան նը-կարագիրը, որ կը կազմէ նոյն իսկ մեր անհատական էութիւնը, կ'ապրի մահուանէ ետքը:

139. Կարելի՞ է բաղդատութեամբ լուսաբանել այս բանը:

—Գիւղերը երազներ կը տեսնենք: Այս երազներուն մէջ երբեմն մուրիկ կ'ըլլանք, մեծ մարդ մը, երբեմն թշուառ կ'ըլլանք բոլոր վիշտերու եւ վտանգներու սպառնալիքին տակ. մերթ կընպաստաւորուինք երջանկութեամբ եւ լի ուրախութեամբ: Սակայն միեւնոյն անհատականութիւնն է որ երազի մէջ այս բոլոր երեւոյթները ի՛առնէ: Նաեւ գիշերային երազի մը մէջ արդէն երազածնիս չենք յիշեր: Իսկ երբ արթնուն է մարդը՝ չատ գիշերներու երազները կը յիշէ: Ծիւդ այսպէս է ինչ որ կ'անցնի բացարձակապէս մեր զանազան կենաց նկատմամբ:

Այս միեւնոյն անհատականութիւնն է, նոյն «ես»ն է որ կը վերածնի փոփոխական կերպարանքներու ներքեւ: Մեր կեանքերէն իւրաքանչիւրը մեր ապրելու կամքին երաշն է: Մերթ երջանիկ, մերթ անաւար: Բանի՞ գրաւուած գտնուինք այս երազներու մէջէն, ալ չենք յիշեր միւսները: Բայց Պուտտան, որ ազատուած, դադրած է երազելէ, արթուն է ան եւ կը յիշէ իր անցուցած բոլոր կեանքերը:

Արահաթներն ալ ունին իրենց նախորդ կեանքերէն չատերը յիշելու կարողութիւնը: Սակայն անոնք չեն հասնիր այս գիտութեան, բայց Տասը Կապերէ ազատուելէ եւ ապրելու կատարեալ ազատութիւնը ընդունելէ ետքը միայն:

140. Որո՞նք են Տասը Կապերը,

—1. «Ես»ի պատրանքը, այսինքն թէ անհատականութիւնը կամ հոգին անմահ է:

2. Կասկածը թէ կայ տիեզերքի բարոյական օրէնք մը եւ փրկութեան հանելու ճամբայ մը:

3. Հաւատալու սա աւելորդապաշտութիւնը թէ կրօնական արտաքին հրահանգներ, աղօթք, զոհ, ծէս, արարողութիւն եւն., եւն. կրնան փրկութեան առաջնորդել:

4. Կիրք եւ զգայական տենչեր:

5. Ատելութիւն եւ չարակամութիւն դէպի այն էակները, որոնց մէջ կ'ապրինք:

6. Երկրային կեանքի սէրը:

7. Հանդերձեալ կեանքի մը բաղձանքը երկնքի կամ դրախտի մէջ:

8. Հպարտութիւն.

9. Ոգեկան հպարտութիւն.

10 Տգիտութիւն (avidya).

(Շար.)

* * *

ԳՈՂԱՐԱՏԵՍՐ

(ՆՈՐ ՊԱՏՄՈՒԱԾ)

Պ. Տօնէօռ ու իր կինը Ժիւլիա Տօնէօռ տասը վայրկեանէ ի վեր լռութիւն կը պահէին: Շըմնէին մէջ վառող փայտերուն մեղմ ճարճատիւնը միայն կը խըղեր այս զարդարուն ու չքեղ սրահին մէջ տիրող լռութիւնը: Սեղանին վրայ դեռ տեղուած ծաղկանոթին մէջի ռուսական մանիչկները նուազկոտ բոյր մը կը ծաւալէին իրենց չուրջը. ամէն բան հոգեպարար թարմութիւն մը կը ցուցադրէր:

Պ. Տօնէօռ, բաղմոցի մը վրայ ընկողմած, հեռուէն կը դիտէր բոցավառ փայտերուն բանաստեղծական տեսարանը, իսկ կինը, որ դեռ կրնար գեղանի կոչուիլ, սեղանին վրայ կը թղթատէր պատկերազարդ շաբաթաթերթ մը:

Տարեց մարդը, որ մտախոհ կ'երեւէր, ըսաւ յանկարծ.

—Ի՞նչ գէշ օդ...

—Այո՛, չա՛տ գէշ...

—Ամիսներէ ի վեր է որ արեւ տեսած չունինք:

—Այո՛... քիչ կը մնայ որ հարցնեմ թէ ի՞նչ տեսած բան է արեւը...:

—Այո՛, իրաւունք ունիս...:

Պ. Տօնէօռ, քիչ մը մտամփոփ ըլլալու համար ճապկըտելէ ու թեւերն երկընցընելէ յետոյ, օրաթերթ մը առաւ ու սկսաւ աչքէ անցընել: Պահ մըն ալ լուութիւն տիրելէ յետոյ կինը հարցուց.

—Ի՞նչ լուր կայ:

—Ոչինչ:

—Կարդա՛, տեսնենք: Ալիսին հարսնիքին վրայ բան մը գրուա՞ծ է:

—Զկրցի տեսնել:

—Զարմանալի՛ բան, ծնողքն այնչափ հարուստ ըլլալով հանդերձ՝ միթէ այս հարսնիքն օրաթերթերու միջոցաւ ծանուցած չե՞ն:

—Ո՛չ... բայց ի՞նչ կարեւորութիւն պիտի ունենար ծանուցանելը ... քանի՞ տարեկան էր այդ ծանծաղամիտ աղջիկը:

—Ծանծաղամի՞տ աղջիկը:

—Ծանծաղամի՞տ... ո՛չ, հիմա ղօնաց ու ճիշդ քսան տարեկան է...:

—Քսան տարեկա՞ն... կարելի չէ:

—Ես գիտեմ թէ ի՞նչ կը խօսիմ, ճիշդ քսան տարեկան է...: Անոր աչխարհ եկած ատեն, Տիկին Ժիւլի յանկարծ խօսքն ընդմիջելուն համար, էրկիը հարցուց.

—Էյ, չարուն ակեցէ՛ք:

—Այո՛, անոր աչխարհ եկած ատեն դուն Իտալիա դացած էիր: Ասոր համար քնա՞ւ չեմ մոռնար այս դառն յիշատակը: Մտկէ ելլելիք բա՞ն է:

—Այո՛... ոչինչ... միթէ ա՞յն ատեն աչխարհ եկած էր:

Ցետոյ, խօսքին նիւթը փոխելու պատրուակով, յարեց.

—Սակայն սխալուեան օդը...

—Այո՛, չատ գէշ է... բայց դուն ինչո՞ւ համար խօսքդ ընդհատ թողուցիր...

—Սիրելիս, ի՞նչ հարկ է քրքրել հին յիշատակներ...

—Անշուշտ... բայց իմ սիրոս նեղացաւ: Կարելի չէ՞ որ այս իրիկուն պատոյտի երթանք:

—Այս օդով. ի՞նչ կ'ըսես, տղա՛յ ես:

—Իրաւունք ունիս... բայց դուն առաջ այսպէս չէիր ... ձիւնոտ գիշերները...:

—Հիմա թողունք այդ խօսքերը, ի՞նչ պէտք կայ... գիտես որ չատ մակոտ եմ... ժամանակաւ մենամարտի մէջ ուսէս վիրաւորուած էի:

—Ատիկա ալ բան մըն է... ես, սըրտէ՛ս վիրաւորուած եմ... հիմա երբոր կը յիշեմ դիս լքանելդ ու մեկնիլդ...:

—Մ՚ւֆ ... դուն չարունակ կ'ուզես քրքրել այդ յիշատակները... չէ՞ որ վերադարձայ հուսկ ուրեմն...:

—Այո՛, վերադարձար, բայց ի՞նչ վիճակի մէջ...

—Ի՞նչ ընէի, գացած տեղերուս ճաշարաններն ա՛յնչափ անպիտան էին, որ... անբաւական մենդաւութեանս պատճառաւ...

—Ինա՛ւ ես տրտնջար տեղացի կիներէն...

—Զգէ՛, հոգիդ սիրես... ի՞նչ պէտք է ինծի վերյիշեցնել երբեմնի կեանքը... իբր թէ իրաղեկ ըլլայիր հոն վարած կենցաղիս...:

—Ի՞նչ, կը կարծես թէ իրաղեկ չե՞մ: Ընդհակառակը, ամէն բան դիտեմ, ամէն բան... ինծի դէմ ըրած բոլոր բաներդ ծանօթ են ինծի:

—Օ՜հ... անկարելի է:

—Անկարելի՞ է... հաւատով եղէ՛ք որ ամէն բան գիտեմ...:

—Ուրեմն ինծի մի ըսեր այդ գիտցածներդ...:

—Շա՛տ լաւ...

—Զարմանալի՛ են կիները... իրենց էրիկներն անպատճառ անհաւատարիմ կը կարծեն:

—Մի՛ խօսիր այդպէս, հեգնական ոճով: Ես ամէն բան գիտեմ: Փոխանակ չնորհակալ ըլլալու, որ այսչափ կը համբերեմ...:

—Այս գիշեր ի՞նչ եղաւ քեզի... քանի որ ես հիմա ծունկերուդ առջեւ նըստած եմ...:

—Օ՜հ, ամէն բան ամէն բան ընելէ յետոյ...: Հաս նստիլդ ոչ թէ ինծի համար է, այլ անոր համա՛ր որ ալ չես կրնար կանգնիլ:

Պ. Տօնէօռ, այս խօսքը դործնապէս հերքելու եւ միանգամայն զրպանք մը դտնելու պատրուակով, տեղէն վեր ցատկեց ու փայտ մը նետուց վառարանին մէջ: Կինը, հեգնօրէն ծիծաղելով յարեց.

—Այդպիսի զրպանք մը պէտք էր...

—Բայց...

—Միթէ կը զայրանաս ըրած խօսքերուս վրայ:

—Նոյն իսկ մուցայ թէ ի՞նչ խօսեցար...

—Այդպէս ուրեմն... Բանի որ մոռցած ես, յիշեցնեմ: Դիտեմ ինծի դէմ ըրած բոլոր բաներդ: Ասոնցմէ ո՛չ մէկը կարող եղար ուշադրութենէս վրիպեցնել ... Եթէ ուզեմ,..

—Ես չեմ ուզեր:

—Ուրեմն ես կ'ուզեմ ... քեզ չօշափելիօրէն ապացուցանել այս բաները: Հիմա կ'իմանաս: Տե՛ս թէ ի՞նչպէս դիտեմ բոլոր քու ըրած բաներդ... ես ունիմ տեսը մը, ուր գրուած են քու ցոփակեցութեանդ բոլոր մանրամասնութիւնները...

Տիկին Ժիւլիա տեղէն ելաւ, սեղանին մէկ դարակը բացաւ ու մէջէն գրոց մը հանեց: Ցետոյ եկաւ նստաւ իր տեղը: Բացաւ գրոցը: Պ. Տօնէօռ, որ հեռուէն մեծ զարմանքով կը նայէր, հեգնախառն ժպիտով հարցուց.

—Այդ է գոնարատեսը ըսածդ, ատկէ՞ պիտի գուշակես ամէն բան:

—Այո՛... ահա կ'ըսեմ. ինծի հետ ամուսնացած ըլլալուդ պէս, երկու սովորոյթ ստացայ: Նախ ամէն առիթէ օգտուելով ու որ եւ է մէկու հետ միանալով դիս խարել, գաւաճանել ... երկրորդ՝ մէն մի խարկանքի, մէն մի դաւաճանանքի պարագային մէջ բանով մը սիրաչահիլ դիս...: Ես իսկոյն վերհասու եղած էի քու այս ընթացքիդ: Բնաւ տարակոյս չունէի թէ ջանահար կ'ըլլայիր, խղճի խայթէ ղերծանելու մտօք, բանով մը ուրախացնել դիս. նախ՝ չատ կը զայրանայի, ինքզինքս անդուսպ վիճակի մէջ կը զգայի, բայց հետդհետէ վարժուեցայ: Այնուհետեւ իմ միակ իղձս եղաւ հետազօտել քու զեղծ ու խէնէչ վարմունքդ: Մի առարկեր, մի նկրտիր պաշտպանել ինքզինքդ: Բոլոր խօսքերս բուն իսկ ճշմարտութենէ կը բաղկանան: Անկարելի որ տարհմտիս դիս: Բնդմէ ընդունած իւրաքանչիւր նուէրը մէկ մէկ տարփային յարաբերութեան հոմանիշն էր: Ահա բոլոր այս առարկաներով կազմուեցաւ այս յիշատակներու հաւաքածոն:

Մանկամարդ կինը, զդրոցին մէջի զարդանիւթերը մէկիկ մէկիկ ձեռքն առնելով, յարեց.

—Կը տեսնե՞ս սա զոյգ մը չղակնեայ զինդը. գիշեր մը սիրային յարաբերութիւն հաստատած ըլլալով ժիծնաղի թատրոնին դերասանուհիներէն խարտիշներ աղջկան մը հետ, յաջորդ առաւօտուն ինծի բերած էիր զասոնք...: Սա փաղանցութեան կը մղէ: Ու հիմա ճանթելու վրայ է այդ կենդանին:

—Ձեր վրայէն կ'առնեմ այդ բեռը: Մինչեւ իմ գոց կառքս իջեցուցէք զայն, որ դրան առջեւ կը դտնուի: Իմ բնակարանս կ'առաջնորդեմ զայն, կը խնամեմ ու ոտքի կը հանեմ:

—Ա՜հ, ճշմարիտ բարեկամուհի մըն ես, իմ փոքրիկ Տարիէլս:

—Այնպէս չէ՞: Աւասիկ իմ վրիժառութեանս եղանակը՝ Բրիսթիանի կարգ մը աղտոտ արարքներուն փոխարէն:

Դժոխային չող մը կը բոցավառէր լքուած կնոջ նայուածքին մէջ:

—Երթամ կառապանին խմցնեմ... դուք ալ ինծի հետեւեցէք... Եթէ այս անգամ ալ երախտապարտ չըլլայ անոր ընտանիքը, անձնուիրութիւն չպիտի դրծեմ ալ ետ:

—Հրեշտակս, դնա՛, մրմնջեց Բլամիրոն: Եթէ իմ վկայութեանս պէտք ունենա՝ Մոնթիլեոնի մրցանակը առնելու համար, մի քաշուիր ինծի դիմելու:

(Շարունակելի)

«ԱՐԵՒԵԼՔ»ԻՒ ԹՈՒԹՕՆԸ (53)

ԹՕՐԻ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ԱԼՔՈԼԱՎԱՃԱՌԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Ս

—Բանի որ ասիկա իմ վերջին հանդէսս պիտի ըլլայ, թո՛ղ յիշատակելի բան մը ունենայ իր մէջ:

Եւ դողդղացող ձեռքով մը՝ Բրիսթիան առաւ գինիի լեցուն դաւաթները, որոնց ձեռք չէր դպցուցած ճաշին սկիզբէն ի վեր:

Իր բարեկամները խանդավառութեամբ աղաղակեցին.

—Ա՜հ, հին բարեկամ, միշտ դուն մեր պետն ես:

—Մնաց որ, ի՞նչ ունիս վախնալու: Ժամը երկուքն է: Մինչեւ իրիկուն օդառնելու ժամանակ ունիս:

—Փոխանակ թաղելու ամուրիի կեանքը՝ արծարծենք զայն: Բ՚նչ խմենք:

—Դեղեցիկ աճիւնացում մըն է ատիկա:

Սիկառներու ծուխէն մթագնած մթնոլորտին մէջ բոմի բոցերը կը պարէին, կապտորակ ու սպիտակ վար իջնելով, չիկանելով, յետոյ արծարծուելով ու բոցայեղու բարձրանալով: Տեսակ մը կատաղութենէ մղուած, իբր թէ իր ընկլուզուած խմացականութիւնը տակաւին պայքարէր յաղթական մոլութեան դէմ, Բրիսթիան ահռելի քրքիջներով սկսաւ սեղանին սփռոցը ոռոգել կիզող բընչով: Կտաւը կրակ առաւ, անուշականերուն փրփրասերները ճարճատեցան: Սպասակները պարտաւորեցան միջամտել, որպէս զի օթոցները չբռնկին: Ճաշարանին տէրը, մատանէ մը նետեց կեսաց դռնէն ներս: Բայց Բրիսթիան կը թուէր ենթարկուած ըլլալ այն այլանդակութեանց, որոնց կը մատնուէր գինովութեան իր ամէնէն դէշ օրերուն մէջ: Կատաղութեան պահեսներ մթերած էր ժուժկալութեան օրերու միջոցին, եւ հիմա ազատ ասպարէզ կուտար իր արտառոց ըրտութեան: Վէրթմուս ուղելով զայն հանդարտեցնել, քիչ մնաց արուակ մը պիտի ընդունէր ղլխուն, որմէ հազիւ հաղ խուսափեցաւ. իր ետին գտնուած հայելին կոտրեցաւ: Մեւնոյն ատեն Բրիսթիան ղղագրդռութեան ծիծաղ մը կ'արձակէր, զոր ոչ մէկ բան կը կասեցընէր. այդ ծիծաղը կը կծկէր իր դիմագիծերը, կը կարկէր շրթունքները, անկարող ու դաժան ցոյց կուտար զայն, ալքոլամոլական զառանցանքի ենթակայ:

—Հիմա չարիք մը պիտի հացնէ, մըրմնջեց Լոնկէն:

—Անոր գործը լմնցնենք, ըսաւ Բլամիրոն լրբութեամբ: Երբ սեղանին տակ գտնուի, ալ ես չպիտի փորձէ մեզ ըսպանել:

Ու բընչի սրուակ մը առնելով դաւաթ մը լեցուց եւ Բրիսթիանի առջեւ դրաւ:

Այս վերջինը, լոկ, մռայլ, գլխանակ, հիմա կուլ կուտար դողդոջուն ձեռքով: Իր բարեկամները, ահաբեկած իրենց գործած ոճրին վրայ, անձայն կը շրջապատէին զայն: Բրիսթիան գոչեց յանկարծ.

—Ա՜հ, ուրեմն հաճոյամտներ դուք ալ, ի՞նչ ահաբեկած երեւոյթ ունիք: Իբր ընկերոյթ մը կը դիտէք: Զիս ճամբու մէջ դնելէ յետոյ դուք կանգ առիք: Ա՞ռ է ձեր կտրճութիւնը: Տակաւին չսկսանք արբենալ: Վէրնիէ-Մարէօյլ-Բարթ ժան թո՛ղ բերեն: Պատչաճ չպիտի ըլլար մեր առեւտրական տան արտադրութեանց համը չնայիլ այս սեղանին վրայ: Կ'իմանա՞ք ըսածս, սեղանապետ...:

Եւ որովհետեւ սպասեակը մտատանջութեան մատնուած, անշարժ կը մնար իր առջեւ, սկսաւ պոռչտալ:

—Կը քանա՞ք մթթէ: Հիմա պիտի արթնցնեմ ձեզ:

Երկու պնակ առաւ ու իրարու զարնելով կոտրեց զանոնք. յետոյ իր դաւաթները ջախջախեց բընչի սրուակին զարնելով. վայրագ ու հեգնական ծիծաղով մը կը պատրաստուէր սեղանը գլխիվայր կոչնականներուն վրայ, երբ իր ուժերը պակսեցան, ու աթոռին յենակին վրայ ինկաւ, աչքերը դարձած գինովութենէն, գլուխը ճօճելով աջ ու ձախ, անդիտակից վիճակի մէջ ու խելակորոյս: Այդ պահուն իսկ սրահին դուռը բացուեցաւ, եւ Էթիէննէդ Տարիէլ ներս մտաւ, երկար սեւ շրջազգեստ մը հագած ու իր խարտեաշ մազերուն մէջ ժանեակ մը դրած. մանկամարդ կինը թեւեւ ժպտեցնած, բայց վստահ քայլերով կը յառաջանար:

—Ա՜հ, քիչ մնաց պիտի չհասնէիք մեր զուարճութեան, ըսաւ Լոնկէն, խօսքը ուղղելով դեղանի աղջկան: Տեսէք ինչ վիճակի մատնուած է սա տարաբախտը:

—Ի՜հ, ուրեմն, ամուսնութեան համար հաստատուած կը թուի ինծի, ըսաւ Լեթէննէդ հեգնական ժպիտով մը: Հիմա ի՞նչ պիտի ընէք այդ փայլուն նշանածը:

—Կրո՞ղը տանի. մենք ալ չենք դիտեր թէ ի՞նչ պիտի ընենք զայն, աւելցուց Բլամիրոն: Բայց անիկա ամէն բան չափազանցութեան կը մղէ: Ու հիմա ճաթելու վրայ է այդ կենդանին:

—Ձեր վրայէն կ'առնեմ այդ բեռը: Մինչեւ իմ գոց կառքս իջեցուցէք զայն, որ դրան առջեւ կը դտնուի: Իմ բնակարանս կ'առաջնորդեմ զայն, կը խնամեմ ու ոտքի կը հանեմ:

—Ա՜հ, ճշմարիտ բարեկամուհի մըն ես, իմ փոքրիկ Տարիէլս:

—Այնպէս չէ՞: Աւասիկ իմ վրիժառութեանս եղանակը՝ Բրիսթիանի կարգ մը աղտոտ արարքներուն փոխարէն:

Դժոխային չող մը կը բոցավառէր լքուած կնոջ նայուածքին մէջ:

—Երթամ կառապանին խմցնեմ... դուք ալ ինծի հետեւեցէք... Եթէ այս անգամ ալ երախտապարտ չըլլայ անոր ընտանիքը, անձնուիրութիւն չպիտի դրծեմ ալ ետ:

—Հրեշտակս, դնա՛, մրմնջեց Բլամիրոն: Եթէ իմ վկայութեանս պէտք ունենա՝ Մոնթիլեոնի մրցանակը առնելու համար, մի քաշուիր ինծի դիմելու:

(Շարունակելի)

մարդարտաչեռ մանեակը բերիր երբ Իտալիայէ վերադարձար, Նաբոլիի մէջ Ամերիկուհի մը հետ կենակցեցիր յետոյ։ Մի՛ ուրանար, թող որ լրացնեմ...։ Սա գոնէ սիրոյ մանկին ինձի նուիրեցիր Օլգա անուն դեղանի ուսս աղջկան հետ յարաբերութիւններդ խզուած օրը։ Սա ադամանդակուռ սամարն ինձի տուիր Տիկին Ամպրոնին սիրահարած օրուանդ իրիկունը։ Մանոնները ... տես, ահա տասնմէկ հատ են... ասոնք ալ փոքր, առժամեայ, վայրկենական զմայքներուդ յիշատակներն են։ Ասոնց ամենքն ալ մէկ մէկ անուն ունին ըստ իս. սա կը կոչուի Մարիանէթ... սա՝ Էլոթ... սա Անն... սա Քարոլին... սա Միրիա... սա Պէնտրա... սա՝ Լինտա... սա Ռոզ... կ'ուզեմ ը չարունակեմ ապահովին։ Կը տեսնես որ գիտեմ ամէն բան...։

Պ. Տոնէօռ անչափ ապշած էր, որ չէր կրնար տեղը հանդարտ կենալ։ Կինը չարունակեց կատարեալ պաղարիւնութիւնով.

—Թո՛ղ որ ըսեմ ամէնը... ամէնը...։ Ո՛րչափ ժամանակէ ի վեր ինքզինքս կ'ուտէի այս խօսքերը քեզի ընելու համար։ Մինչև հիմա համբերեցի, սակայն ա՛լ չեմ կրնար դպիլ ինքզինքս։

Այսպէս, բոլոր գոհարևդէնները՝ տեսրակի մը մէջ կարդալու պէս՝ թուարկելէ յետոյ, աւելցուց.

—Օ՜հ, չե՛ս գիտեր թէ դասոնք ամէն անգամ կրած ատենս հոգեկան ինչ տանջանքներ, ինչ տագնապներ զգացի։ Բոլոր այս յիշատակներով մաշեցայ, հիւծեցայ։ Սակայն միւս կողմէ կը սփոփէի ինքզինքս։ Եթէ խաղամոլ մը ըլլայիր, պիտի յուսահատէի քեզմէ, վասն զի մարդ չի կրնար խաղամոլութենէ ետ կենալ։ Բայց ցոփակեցութիւնն այնպէս չէ. գիտէի թէ վերջապէս օր մը պիտի յոգնիս, պիտի յափրանաս, իմ պիտի ըլլաս։ Այս բանին կը սպասէի անհամբեր։ Արդէն նիհարակազմ էիր, կուրծքդ չատ փոխուկ էր։ Երկար չտեւեց։ Հի՛մա...։

Պ. Տոնէօռ, տարփային բոլոր այս յիշատակներուն ազդեցութեան ներքեւ, տեղէն ցատկեց ու սկսաւ պտըտիլ սրահին մէջ։

Կէս մը զզուացած, կէս մը զգածուած, չէր գիտեր ընելիքը։ Իր կնոջ այս վերջին խօսքը վիրաւորած էր անոր առնական հպարտութիւնը։

—Այդպէ՞ս կը մտածես... ըսաւ, կը տեսնես ուրեմն... այդչափ փնցած մի կարծեր զիս։

Տիկին Տոնէօռ քրքիջով մը պատասխանեց.

—Թանի որ այնպէս է, պարտաւոր եղար մարդարիտներու շարք մը ալ աւելցնել մանեակիս վրայ...։

Թամին զգաբած էր ալ, չէր անձրեւեր։ Վառարանին մէջ փայտերը մեղմ ճաճատիւնով կը վառէին։ Լամբարին լուսամփոփը թեթեւ, վարդագոյն լոյսեր կը ծաւալէր։ Մանիլակները զգլխիկ հոտեր կը բուրէին։ Պ. Տոնէօռ թիկնաթոռի մը մէջ ինկաւ, գլուխն իր ձեռքերուն մէջ առաւ, ու հիմա մեծ անկարողութեան մը մէջ —իր կնոջ կշտամբանքներուն ու յայտնութեան հանդէպ —տղու մը պէս լռիկ, յուզուած ու վշտաբեկ, սկսաւ լալ։

Այս անձնուէր կնոջ ամէնէն մեծ վըրէժն եղած էր այս վիճակին մէջ տեսնել զայն։

Կարին Թրգմ. Ա. Ն. Թ.

Արտաքին Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴՈՐԾԵՐ

Երեսփ. Ժողովին մէջ.—Ափրիկեան երկիրներ.—Պ. Չեմպրլէնի յայտարարութիւնը.—Անգլիոյ բաղաւորը ու թագուհին Սկոտիոյ մէջ։

Լոնտոն, 13 մայիս.—Երէկ Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ Սըր Զարլս Տիլք հարցուց թէ Ֆրանսայի կառավարութիւնը ինչ պատասխան էր Անգլիոյ կառավարութեան առաջարկութիւններուն՝ Ֆրանսական Բոնկոյի ազատ-փոխանակութեան մասին, Բոնկոյի հովիտին եւ ծովային զօտիին մէջ վաճառականութեան նկատմամբ։ Արտաքին գործոց խորհրդական Լորտ Ֆրանսիսն պատասխանեց թէ բանակցութիւնները առայժմ կը տարուին եւ թէ հիմակուան վիճակին մէջ կարելի չէ բան մը ըսել։

—Դաղթականին նախարար Պ. Զեմպրլէն, հարցումի մը պատասխանելով ըսաւ թէ վարչական երեք նոր շրջանակներ՝ Սոքոթօ, Բայչնա ու Բանօ՝ պիտի աւելցուին այն տասերեք նահանգներուն վրայ որոնք նախապէս հաստատած են հիւսիսային Նիգերիայի մէջ։ Նաեւ անգլիական թեւարկութեան վարչական դրութիւնն ալ պիտի գործադրուի։ Այդ տեղերու վարչութիւնը պիտի արգիլէ անկարգութիւնները, ժողովուրդը պիտի պաշտպանէ կարգ մը բնիկ ցեղերու արարքներուն դէմ, վաճառականութեան համար պիտի երաշխաւորէ ճամբաներու ապահովութիւնը եւ պիտի արգիլէ սեւամորթներու գերեվաճառութիւնը։ Ափրիկեան այդ նոր նահանգներուն տարածութիւնն է հարիւր հազար քառակուսի մղոն, բայց ժողովրդական թիւին վրայ կարելի չէ տեղեկութիւն մը տալ։

Էսիմպուրկ.—Անգլիոյ թագաւորը ու թագուհին, բազմաթիւ հետեւորդներով, երէկ առաւ, Հոլիրուտ զացին, հոն ընդունելութիւն մը կատարելու համար։ Ութսուն տարիէ ի վեր առաջին անգամն է որ այդ տեսակ արարողութիւն մը կը կատարուի։ Ճամբուն վրայ երեսուն հազարէ աւելի ժողովուրդ կը սպասէր արքայական թափորին անցնելուն։ Ընդունելութեան պահուն հազար հոգի ներկայացուեցան Էտուարտ Է.ի որ պառոնի տիտղոսը տուաւ Էտինպուրկի քաղաքապետին։ Սեղանէն ետքն ալ Ալեքսանտրա թագուհին ընդունելութիւն մը կատարեց։ Վեց հարիւր տիկիններ ներկայ էին։ Ներկայացման արարողութիւնը ժամ մը տեւեց։

ԴԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Մ. Նահանգաց նաւաբաժինը.— Քիլի նաւահանգիստը.— Վիլհելմ կայսեր հրաւէրը։

Պէրլին, 12 մայիս.—Նացիոնալ Զայթունկ սոյգ աղբիւրէ կ'իմանայ թէ նոյն իսկ Ուաշինկթընի կառավարութեան նախաձեռնութեամբ արդիւնք է այն այցելութիւնը զոր Մ. Նահանգաց նաւաբաժինը պիտի տայ Քիլի նաւահանգիստին՝ այն ուր օրերու միջոցին, ուր Վիլհելմ կայսրը հոն պիտի գտնուի։ Այդ միւնոյն նաւաբաժինն է որ վերջերս Մարսիլիոյ մէջ ողջունեց Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահը։ Վիլհելմ կայսրը, առկէ առաջ, երբ ամերիկեան նաւաբաժինը հրաւիրեց, ատիկա ուրիշ նաւաբաժին մը էր որ Ատլանտեանի մէջ ռազմափոշեր պիտի կատարէր, առանց մտածելու որ եւ է եւրոպական նաւահանգիստի, եւ առանց անցնելու Ասորեան կղզիներու երկայնութեան ասիանը։ Ռուզվելթ նախագահը մեծ գոհունակութեամբ ընդունած էր՝ Դերմանիոյ կայսեր այդ հրաւէրը, բայց ետքը իմացաւ որ ծովային նախարարութիւնը միայն ռազմափոշերու յատկացուցած էր զայն։ Նացիոնալ Զայթունկ կը յայտարարէ թէ Միջերկրականի ամերիկեան նաւաբաժինին Քիլ դրկուիլը հաստատ ապացոյց մըն է թէ ամէն ատեն բարեկամական սերտ յարաբերութիւններ կը տիրեն Դերմանիոյ եւ Մ. Նահանգաց միջեւ եւ թէ Քիլի մէջ ամերիկեան նաւաբաժինին ըլլալիք ընդունելութիւնը աւելի պիտի չեղտէ յարաբերութեանց բարեկամական հանգամանքը։

ՍՈՄԱԼԻԱՆՏ

Իտալական գործակցութիւնը.— Անգլիական նոր առաջարկներ.— Մասմիլայի դիրքը։

Հռոմ, 12 մայիս.— Թրիպունա Լոնտոնի իր թղթակցէն հեռագիր մը կը հրատարակէ, որուն համաձայն, Անգլիա նոր առաջարկներ ըրեր է Իտալական կառավարութեան, Մասմիլայի դէմ մղուելիք մօտալուտ կռուի մը մասին։ Թրիպունա կ'ըսէ թէ Իտալական Խորհրդարանին մէջ արտաքին գործոց նախարար ծողվալ Մորլիի տուած պատասխանները բնաւ չեն յայտներ թէ Անգլիա առաջարկած ըլլայ Իտալիոյ գործակցութիւնը։ Այդ կէս-պաշտօնական թերթը կը կարծէ թէ սրբազին գործոց նախարարին յայտարարութիւնները ենթադրել չեն տար որ Իտալիա գործօն մասնակցութիւն մը ունենայ այն նոր կռիւներուն՝ զորս մատադիր են մղել անգլիական եւ հապէշական զօրքեր։

Կայրիոլ, 8 մայիս.—Մասմիլա միշտ Վարտէրի մերձակայքը կը գտնուի։ Հիմա ամէն ատենէ աւելի վտանգաւոր ու զօրաւոր է։

ԲԱՆԱՄԱՅԻ ՉՐԱՆՑԸՐ

Բոլոմպիական խորհրդարանին մէջ.— Զբանցքի դասնագրին վաւերացման խնդիրը։

Լոնտոն, 12 մայիս.— Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն Կոպի.— «Պոկոթայէն հասած պաշտօնական հեռագիր մը կը հաստատէ թէ Բոլոմպիոյ Խորհրդարանը մասնաւոր նիստ մը պիտի գումարէ, Հիմնական Օրէնքին տրամադրած միջոցները ի գործ դնելու համար, ի մասին Մ. Նահանգաց հետ կնքուած Բանամայի դաշնագրին վաւերացման։ Կը կարծուի թէ Խորհրդարանը պահանջկոտ կը դառնայ, նկատելով որ անգամին գումարներ պիտի ծախսուին՝ մինչեւ որ ջրանցքը բաց ըլլայ ամերիկեան վաճառականութեան առջեւ։ Բոլոմպիական կառավարութիւնն ալ ազդեցութիւն կը բանեցնէ Բանամայի ջրանցքի ֆրանսական Ընկերութեան մօտ, ջրանցքի գործէն օգտուելու, բացի դաշնագրին տրամադրած գումարէն։»

ԻՍՊԱՆԻԱ

Ֆիորենցայի եկեղեցին.—Դուռի մը շինութիւնը.—Թանկագին հնութիւններ։

Ֆիորենցա, 12 մայիս. — Այս միջոցիս կարեւոր աշխատութիւններ կը կատարուին Սանթա-Մարիա-ռէլ-Ֆիորէի գեղարուեստական եկեղեցիին մէջ, ուր իր տեղը կը գրաւի կեդրոնականնոր դուռը զոր մեծ արուեստագէտ Բասալիա շինած է։ Այդ եկեղեցիին մէջ կան քանի մը գերեզմանաքարեր՝ միջին դարէն մնացած եւ բաւական մեծարժէք։ ատոնք կարելի չէ տեսնել, վասն զի կողմնակի դրան վրայ բարձր ու մութ տեղ մը դրուած են։ Այդ գերեզմանաքարերէն մէկը երբեմն կը գտնուէր հոն, ուր 1842ին կանգնուեցաւ Ս. Երրորդութեան խորանը։ Այդ խորանին տեղը փոխելու առթիւ էր որ երեւան ելաւ Օրզօ եպիսկոպոսին ձօնուած արձանագրութիւն մը։ Անոր աճիւնը կար գերեզմանաքարին մէջ։ Մրանգամայն գտնուեցաւ յիշատակարանը չինողին անունը՝ Բամմեօ որ Ճիովանի Բիգանոյի աշակերտներէն էր։ Յիշատակարանը չինուած է 1321ին, Օրզօ եպիսկոպոսին մահուանը ատեն եւ հրամանով Ֆրանչէսքօ տի Պարպէրինօ բանաստեղծին որ կատակատար էր։ Մատուռին քարէ միջնորմերը լուացուելով, երեւան հանուեցան բազմերանգ զարդանկարներ. նաեւ տեսնուեցան սուրբի պատկերներ՝ դուրս ցցուած քանդակներով։ Ատոնց վրայի գտնուած խաւերը հանուելով, մէջտեղ ելան սուրբի գլուխներ՝ ոսկի պսակներով. ատոնք չատ գեղեցիկ նկարներ են՝ ճոխ զարդանկարներով։ Խուզարկութիւնները առաջ տարուելով տեսնուեցան թէ եկեղեցիին բոլոր միջնորմերը նոյն տեսակ նկարներով զարդարուած, բայց փոքի եւ ազտի խաւով մը ծածկուած են։ Շատ խնամոտ ու փափուկ աշխատութիւն մը հարկ է այդ շահեկան նկարները երեւան հանելու համար։ Թատուէօ Կոտտիի թանկագին մոզաիքը որ Ս. Կուսին պսակումը կը ներկայացնէ եւ որ մեծ դրան վրայ կը գտնուի, նորոգուած է։ Այդ մոզաիքին չորս կողմը եղած գեղեցիկ օրմանկարներ ալ մաքրուեցան։ Ատոնք չինած է Սանթի տի Թիբօ, աշակերտ Միքէլ Անճէլոյի։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴՈՐԾԵՐ

Կօնսկական միաբանութիւնները.— Անճսիի միսիոնարները.— Դատավարութիւն.— Քարխասոնի Քաբուչինեանները։

Անճրսի, 12 մայիս.—Սէն-Ֆրանսուատը-Սալի միսիոնարները այս քաղաքին մէջ հաստատուած են՝ Սարտէնիոյ թագաւորին կողմէ տրուած արտօնագիրներու համաձայն։ Մի.ս կողմէ 1860ի դաշնադրութիւնը վաւերացուցած է Սարտէնիոյ կողմէ կատարուած բոլոր պաշտօնական գործառնութիւնները։ Հետեւաբար նոյն միսիոնարները կ'ըսեն թէ 1901ի ընկերակցութեան օրէնքը իրենց չի դպչիր։ Կառավարութիւնը, սակայն, խնդիրը այդպէս չըմբռնելով, պատժական դատարանին առջեւ դատաստանի ենթարկեց զանոնք՝ իբրեւ դատաստող ընկերակցութեանց օրէնքին։ Դատարանը անպարտ արձակեց միսիոնարները, յայտարարելով որ Սարտէնիոյ թագաւորին հրամանագիրները օրէնքի այժ ունին։

Քարխասոն.— Պատժական դատարանը, այսօր, դատեց Քարուչինեաններու գործը։ Հայր Լորանտա դատապարտուեցաւ 500 ֆր. եւ ուրիշ հինգ կղերականներ ալ 16ական ֆր. տուգանքի։ Դատարանին ունկնդիրներու սրահին մէջ կը գտնուէր ընկերակցութեանց օրէնքին խորհրդարանական յանձնաժողովին տեղակալը Պ. Ռապիէ, որ իբրեւ փաստաբան դատ մը ունէր հոն։

ԹԻՒՐԻ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐԸ

Ֆրանֆուրտեցիներու պատերազմին առթիւ.— Պիզմարք իշխանին եւ Պ. Թիւրի տեսակցութիւնը։

Բարիզ, 12 մայիս.— Տեպա կը հրատարակէ Պ. Թիւրի ձգած նօթերէն ու յիշատակներէն հատուածներ։ Աւստիկ յուզիչ եղելութիւն մը անկէ, որ 1870-71 ֆրանսաբուդերման պատերազմին առթիւ Պ. Թիւրի եւ Պիզմարք իշխանին միջեւ տեղի ունեցած տեսակցութեան մը վրայ կը դադնայ.—Պիզմարք իշխանը անմիջապէս ինձի ըսաւ թէ այդ տեղը (Պէլֆոր) Ալզասի մէջ կը գտնուէր եւ թէ Ալզաս ամբողջովին Գերմանիոյ պարտէր անցնիլ։ Երկու ժամու չափ, մերթ սպառնալից, մերթ աղերսարկու, յայտարարեցի թէ երբեք միեւնոյն ատեն չպիտի ձգէի Պէլֆորը եւ Մէցը։ «Կ'ուզէք Ֆրանսան կործանել ելմտապէս, կործանել իր սահմանագուլխներուն մէջ։ Շատ լաւ է՛հ, ուրեմն թո՛ղ առնեն, կառավարեն, տուրքերը գանձեն։ Մենք ետ պիտի քաշուինք, եւ դուք պիտի կառավարէք զայն, ի ներկայութեան Եւրոպայի, եթէ կը թոյլատրէ այդ բանը։» Ցուսահատած էի։ Պիզմարք իշխան ձեռքերէս բռնելով կ'ըսէր.—«Հաւատացէք որ կրցածս բրի. գալով Ալզասի մէկ մասին ձեզ ձգուելուն, անկարելի է.— Հիմա կը ստորագրեմ, յարեցի, եթէ մեզի թողուք Պէլֆորը։ Եթէ ոչ, յետին վտանգին մէջ պիտի իյնանք, ինչ որ ալ ըլլան անոնք։» ուժասպառ, Պիզմարք իշխան ըսաւ.— «Կ'ուզէ՞ք զայն. փորձ մը պիտի ընեմ թագաւորին մօտ. չեմ յուսար որ յաջողի։» Յաջողեցաւ սակայն։ Պէլֆոր փրկուեցաւ։ Հաշտութեան նախնական պայմանները ստորագրուեցան փետրուար 25ին։ Կեանքիս ամենէն դժնդակ օրն է ատիկա, կ'ըսէ Պ. Թիւր։ Հաշտութեան նախնական պայմանները դէշ խրազրուած էին գերմաններուն կողմէ, եթէ լաւ խմբագրուած ալ ըլլային, դարձեալ կնճռոտութիւններ առաջ պիտի գային անոր մեկնութեան առթիւ։ Որովհետեւ պայման մը խմբագրելու ատեն պէտք է ճշդել անոր իմաստը, ինչ որ յեղակարծ ու անխուսափելի անհամաձայնութեանց պատճառ կ'ըլլայ։ Պիզմարք իշխան կ'աճապարէր, որովհետեւ թագաւորը ինքն ալ մեկնիլ կ'ուզէր ժամ առաջ։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՆԱՆԹ, 16 մայիս.— Պ. Լրպոտիի ղեկաւոր օդապարիկը, առտուն, հովին դէմ գնաց։ 25 վայրկեանի մէջ 12 քիլոմէթր ճամբայ կտրեց, թէեւ մէկ երկվայրկեանի մէջ եօթը մէթր արագութիւն ունեցող հով մը կը փչէր հակառակ կողմէն։

ՊԷՆԷՎԷԹՕ (Իտալիա).— Երէկ Արբաթայի, Բաուլիէրի եւ Տիրոլայի մէջ քանի մը անգամ երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեցան։

ԼԷՆԹՈՐԱՆ.—Պաքուի նահանգին մէջ, սահմանագուլխին մօտ անտառի մը մէջ, սահմանագուլխի շրջան պահակներու խումբ մը ինկաւ թակարդի մը մէջ զոր պարսիկ աւազակներ պատրաստած էին։ Հարիւրապետը եւ երկու զինուորներ սպաննուեցան։ Կը ծանուցուի նաեւ թէ աւազակները կողոպտեր են Վէրալուլ գիւղը եւ թէ ապրիլ ամսուն երեք զինուորներ ու սպայ մը սպաննուեր են աւազակներուն կողմէ։

Վիէննա.— (Պաշտօնական).— Աւստրոհունգարական Հապսպուրկ եւ Մանլիք մարտանաւերը Կավիրոն (Անտրոս կղզի) ժամանեցին։

Զէրիտնել.— Սեւ Լերան գահաժառանգ իշխանը ու իշխանուհին արտասահմանէն վերադարձան։

ԲԱՐԻԶ.—Բազմաթիւ երեսփոխաններ վերադարձան։ Մեծ ոգեւորութիւն կը տիրէ Երեսփ. Ժողովին նրբանցքներուն մէջ։ Մասնակի գլխաւոր գումարմանց առարկան է կրօնական միաբանութեանց խնդիրը։

—Նշանաւոր երդչուհի Սիպիլ Սանտերսըն, այս առտու, մեռաւ թոքատապէ։

ՔՈՐԻՆՀԱԳ.—Թատերախաղերու նշանաւոր հեղինակ Հէնրի Իպսէն յուսահատական վիճակի մէջ է։

ՊԵՆԻԿՈՒՏ.—Նոր Սքուպչինային մէջ նախարարութիւնը ութսուն ձայնի մեծամասնութիւն ունի։

ԲԱՐԻԶ.—Բորթուկալի դեսպանատան մէջ տեղեկութիւն մը չկայ Պ. Լուպէի կողմէ մօտերս Լիզպոնա կատարուելիք ուղեւորութեան մասին։ Այդ լուրը զոր Բորթուկալի լրագիրները հաղորդած են, կանխաս կ'երեւայ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ թագաւորը յուլիս 30ին Բեդերսպուրկ պիտի երթայ։

ԲԱՐԻԶ.— Ուայինկթընէն կը հեռագրեն թէ Բոլոմպիոյ Երեսփ. Ժողովը յունիս 20ին պիտի քննէ Բանամայի ջրանցքին վերաբերեալ դաշնադրութիւնը։ Երեսփոխաններուն մեծամասնութիւնը հակառակ է դաշնադրութեան. սակայն կը կարծուի թէ այդ ընդդիմութիւնը պիտի չյարատեւէ եւ դաշնադրութիւնը վերջապէս պիտի վաւերացուի։

—Պ. Վալդէք-Ռուսօ մօտերս մեծ բանախօսութիւն մը պիտի արտասանէ՝ ընկերակցութեանց օրէնքին նկատմամբ։

—Ֆրանսայի պանդիսութիւններուն նկատմամբ Ուայինկթընի մէջ Ֆրանսայի ու Վէնեցուէլայի միջեւ ստորագրուած բրաթոքոլը Ֆրանսայի կառավարութեան կողմէ ընդունուեցաւ։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Վիլնէն ու Սմիսան պոէր զօշավարները կը ծանուցանեն թէ Մէքսիքայի մէջ 23,000 արտավար գետին գտած են Պոէրներուն համար։

Մէց.—Վիլհէլմ կայսրը հոս ժամանեց եւ ընդունուեցաւ կայսրուհիին ու տեղական իշխանութեանց կողմէ։ Զիով գնաց նախագահելու մայր եկեղեցիին նոր դրան բացման հանդէսին։ Հոն ժամանելուն՝ ընդունուեցաւ Բոբ կարտինալին կողմէ՝ ներկայացուցիչ Պապին։ Ներկայ էին նաեւ Հոէնլոէ իշխանը եւ Բէօլնի արքեպիսկոպոսը։

ԼՈՆՏՈՆ. — Լորտ-Քաղաքապետը կը զբաղի պատրաստելու այն հացկերոյթը զոր Լոնտոն քաղաքը պիտի տայ քաղաքապետութեան պաշտօնարանին պատմական սրահին մէջ ի պատիւ Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահ Պ. Լուպէի։ Հիմա կը սպասուի Պ. Լուպէի հաւանութեանը որ սակայն տարակուսելի չէ։ Իտալիոյ թագաւորն ալ հրաւիրուած է Լոնտոնի քաղաքին կողմէ։

ՊԷՐԼԻՆ.— Մայիս աղբիւրէ կը ծանուցուի թէ տակաւին որեւէ զեկոյց մը չէ եղած՝ ամերիկեան նաւատորմին կողմէ Քիլ արուելիք այցելութեան մասին։

ԲԱՐԻԶ.—Ռուլի Սէն-Ֆիլիբ եկեղեցիին մէջ, այս առտու, կատարուեցաւ Պ. Լուպէի ամէնէն կրտսեր որբւոյն առաջին անգամ հաղորդելու արարողութիւնը որ յար եւ նմանն էր անոր դասընկերներուն եղածին։ Լրագիրները ուշած էին գիտնալ թէ Հանրապետութեան նախագահը ներկայ պիտի գտնուի։ Միայն տիկին Լուպէ իբրեւ պարզ հանդիսատես ներկայ էր իր ամուսնացած աղջիկովը։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իբէք գաւառին (Դասոսա) կառավարիչ ու հրամանատար անուանուեցաւ գնդապետ Ակեան պէյ, որուն մերելիվայութեան ատենն տրուեցաւ։

—Հալէպի նահանգին Անտիոք գաւառակին զայմագամ անուանուեցաւ Սուրի նախորդ զայմագամ Ճավիտ պէյ։

—Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Գերմանիոյ տէրութեան ազգակներու վերատեսուչ Լէյնարտով կոնխին։ Զորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Սեւվաստոգլի օսմ. հիւպատոսարանին քարտուղար Ասըմ էֆ.ի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ.—Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Կայս. Պալատան երկրորդ քարտուղար ու սենեկապետ Իզզէթ փաշա, ծովային նախարար Հասան փաշայի ապարանքը երթալով, որպիսութիւնը հարցուց։

ԹՈՒՐԲԻԱ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.— Մալիւմաք հետեւեալը կ'արտատպէ Նոյէ Ֆրայէ Բրեսէէն.—«Աթէնքի օսմ. դեսպան Բրիֆաթ պէյ, վերջերս, Յունաստանի արտաքին գործոց նախարարին հետ տեսակցած պահուն, օսմ. կառավարութեան անունով չնորհակալութիւն յայտներ է նախարարին՝ հելլէն կառավարութեան կողմէ օսմ. կառավարութեան նկատմամբ ցոյց տրուած բարեկամութեան համար։ Պ. Սքուլցս ալ հելլէն կառավարութեան անունով չնորհակալութիւն յայտներ է՝ օսմ. երկիրներու մէջ տեղական կառավարութեանց կողմէ ընծայուած դիւրութեանց մասին՝ ապրիլ 23ին Սրկիոս թագաւորին անուան տօնախմբութեանը համար կատարուած հանդէսներուն առթիւ»

ՍԸՐ ՀԷՆՐԻ ՊԱՊԻՆԳԹՐԸՆ ՍՄԻԹ, Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին նախագահը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեաւ Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Շաբաթ օրուան թուականով Սոֆիայէն կը հեռագրեն թէ Պուլկարիոյ նախարարութիւնը հրաժարեր է, վասն զի Ֆէրտինանտ իշխանը պահանջեր է որ նախարարներէն Պ. Ռաուվ քաշուի դանիզէն։

—Երկկ հասած հեռագիր մըն ալ կ'ըսէ թէ Ֆէրտինանտ իշխանը բանակցութիւնները կը շարունակէ, սակայն տակաւին չէ կրցած նախարարութիւն մը կազմել։

ՍԷԼԱՆԻԿԻՆ հետեւեալը կը գրէն Մալիւմաքի.— Կուսակալ Հասան Ֆէհմի փաշայի ձեռնհասութեանը իբրեւ արդիւնք, ընդհանուր գործառնութիւնները կանոնաւոր կերպով կը կատարուին եւ գործի տիրերուն ալ դիւրութիւններ կ'ընծայուին։ Բուսիլիի նահանգաց մէջ կայս. Իրատէով գործադրուած միջոցները օգտակար ու լաւագոյն արդիւնքներ ունեցած են եւ այդ առթիւ ալ ամէն կողմ բարեմաղթութիւններ կ'ըլլան Վեհ. Սուլթանին համար։ Հասան Ֆէհմի փաշա Սէլանիկ ժամանելէն ի վեր բազմաթիւ վարժարաններ բացուած են եւ կրթութիւնը ամէնէն փոքր գիւղերու մէջ իսկ տարածելու համար ամէն ջանք եղած է։ Մինչեւ վարժարանին չշրջանաւարտ մտացի ու եռանդուն գայմագամները յաջողութեամբ կը պաշտօնավարեն։ Սէլանիկի մէջ տեսնուած կանոնաւորութիւնը կուսակալին ձեռնհասութեան ու լաւ վարչութեան մէկ փայլուն ապացոյցն է։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.— Ելմտական նախարարութիւնը, շաբաթ օրը, սկսաւ մէյմէկ ամսաթոշակ վճարել քաղաքային ու զինուորական բոլոր պաշտօնեաներուն։

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Պէրլինէն կը հեռագրեն թէ Դոնետ-Եբէյլիի գծին շինութեան յատուկ դրամագլուխը հաւաքուեր է։

ԿԱՑՍ. ՇՆՈՐՀ.— կայս. Իրատէ հրամայեց մէյմէկ մեճիտիէ շնորհել Բրիւքսելի ժողովուրդէն անոնց որ, ամէն տարուան նման, անցեալ տարուան հոկտեմբերի վերջերը Այտընի նահանգը գացած են։ Մայիսի սկիզբներն ալ իրենց տեղը պիտի դառնան։ Ատոնք հիմա Իզմիր կը գտնուին։ Կայս. Իրատէն հրամայեց առանց երկուքական օրեա հաց տալ որքան ատեն որ Իզմիր մնան։ Դրամական պարգեւը ու հացերուն գինը կայս. անձնական Դանձէն պիտի վճարուի։

ՍԿԻՒԴԻ մետրապոլիտ Տ. Ֆիրմիլեան որ Կ. Պոլիս կը գտնուի, շաբաթ օրը Ներսէս Պատրիարքին պիտի գնայ։ Ուրբաթ օրը Տ. Ֆիրմիլեան այցելութիւն տուաւ Յունաց Ս. Պատրիարքին, որուն հետ տեսակցեցաւ։ Սկիւդի մայր եկեղեցիին անչարժ կալուածներու գործին մասին։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպանատան նոր պատկանաւոր Թէրեց շաբաթ օրը Պոլսոյ հասաւ։ Անոնց դիտաւորութիւնն է Ճիեց մեկնիլ։

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻՆ կը հեռագրեն թէ կայսակալը, նախագը իր կողմէ փոխարինելով, շաբաթ օրը Սամսոն ելաւ։ Բոլոր է, քննական պտոյտի համար։

ՇԵՒՈՏՐԱՑԻ նոր կուսակալ ու հրամանատար Հայտար փաշա, շաբաթ օրը հասաւ։ Կայս. Պալատ երթալով հրամայեցի ողջունեցաւ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Օսմ. Պանքայի ընդհանուր տնօրէն Պ. Կ. Ալանսոն օգնականը՝ Պ. Արթիւր Նիա, շաբաթ օրը Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Անատոլիի երկաթուղիին ընդհանուր տնօրէնի օգնական Պ. Հիւլէնէն, նոյնպէս շաբաթ օրը, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ԲԵՐԴԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍԱՒՈՐԻԱՇ.— Կ. Պոլսոյ վերաքննիչ տեսչի ընդհանուր դատախազութիւնը կը հաստատի թէ եղեռնագործ ատեանը իրաւունք կայութեան դատեր է Իսմայիլ Հազգրի անուն անձը որ իբրեւ խռովարար ատեանուած էր։ Դատավարութեան պատճառաստուելով որ Իսմայիլ Հազգրի հոս գտնուելու եւ անկէ Աթէնք երթալու խռովարարական հրատարակութիւններ գրած է, եղեռնագործ ատեանը դատապարտեր է զայն մշտնջենական բանտարկելութեան, քաղաքային իրաւունքներէ զրկուելու եւ ստորագուածքներուն գրաւմանը։

ՄԱԼԱԶԳԵՐՏԷՆ ուրբաթ օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ տոմի գիտը երկու անգամ երկրաշարժի թեթեւ ցնցումներ զգացուեր են, առանց վնասներ հետեւանք մը ունենալու։ Կարեւորներուն ամէն տեսակ օգնութիւն կ'ընծայուի։

ԹՈՒՐԲԻԱ ԵՒ ՇՈՒԻՑ-ՆՈՐՎԷԿԻԱ.— Շուէտ-Նորվէկիոյ թագաւորը դեսպանական մարմնոյն տուած մէկ հանդիսութեան ատեն, օսմ. դեսպան Շեր-ֆի փաշայի ներկայութիւն յայտներ է՝ օսմ. կառավարութեան կողմէ Շուէտ-Նորվէկիոյ նորատարմէ ցոյց տրուած բարեկամութեան համար։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ.—Մէկնելու Բէռնի պիտի վաթսունը մէկ տարուան մնացորդ տրուեցաւ։ Պրուսայի Նահանգին մէջ կարգ մը լիճեր, գետեր ու գետակներ նաւարկելի վիճակի վերածելու, ամէն տեսակ փոխադրութեանց համար նաւարկութիւն կատարելու եւ նաւամատոյց, մթերանոց շինելու համար։

ՅՈՒՆԱՑ Ս. Պատրիարքը, ուրբաթ օրը այցելութիւն տուաւ Յունաստանի ու Սպանիոյ դեսպաններուն։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—Թուրքիոյ եւ Յունաստանի միջեւ կնքուած առեւտրական պայմանագրութիւնը փոխանակութիւնը քանի մը օրէն պիտի կատարուի։ Անոր վերաբերեալ գրութիւններ կայս. Պալատ մատուցուեցան։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ կառավարութիւնը Մեկնիի Ակրիքոլի հրամանատարութեան ատենակալ տուաւ կայս. Թանգարանին տնօրէն մը պիտի եւ հանրօգուտ չինութեան խարարութեան օգնական ձեվալ պիտի Սպայութեան ատենակալ՝ Հանրային Պարտքի վարչութեան երկրագործական դասակ Թարգմանեան էֆ.ի, նոյն վարչութեան մէջ քննիչ չերամարդ Պ. Բաղանի Տիպովաքիի եւ Օսմ. Պանքային Սէլանիկի հիւղին տնօրէն Պ. Ժոզէֆ Լէվիի։

ՇԻՐԲԷԹԻ ԽԱՑՐԻՆԻ 47 թիւ չոգենաւին փորձը շաբաթ օրն ալ կատարուելով հաստատուեցաւ թէ պահանջուածին կատարելագոյն կը համապատասխանէ։ Շոգենաւին մէջ կը գտնուին վարչական Խորհուրդին Նախագահ Զ. Էս փաշա, անդամներէն ոմանք, ընդհանուր տնօրէն Վէրդի պէյ եւայլն։

ԱՆԱՏՈԼԻԻ զանազան կողմերէն առաջնուած հեռագրական լուրերու նայելով՝ երկրագործները անհամբերութեամբ անձրեւի կը սպասեն։ Ամէն կողմ հունձքերը անձրեւի մեծ պէտք ունին։ Գոնիայի մէջ ցորենի գիները բարձրացած են։ Իզմիրէն կը գրեն թէ ամբողջ ապրիլ ամսուն Այտընի նահանգին մէջ կաթիլ մը անձրեւ չէ տեսնուած։

ացած, ինչ որ մտահոգութիւն կը պատճառէ երկրագործներուն։ Այդ պատճառով հացին գինը հինգ փարա բարձրացեր է Իզմիրի մէջ։

ԶԼՅԹՈՒՆԳՐՈՒՆԻ փամփուշտի գործարանը որ ամենակատարեալ գործարանի մը վերածուած է, սկսած է օրական 50,000 փամփուշտ պատրաստել։

ԲԱՂԱՔԱՑԻՆ հանգստեան թոշակի մասուկին յատուկ գումարներէն ուրիշ նպատակի ծախսուած մասերը երեւան հանելու եւ մասուկին զրկելու համար, նահանգներու եւ գաւառներու մէջ յանձնաժողովներ պիտի կազմուին։ Այդ որոշման նպատակն է յապաղման չենթարկել հանգստեան ու անպաշտօն վիճակի թոշակ ստացողներու եւ պաշտօնեաներու որբերուն ու այրիներուն ամսաթոշակաց վճարումը։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ մէջ քաւչուի գործարան մը հաստատելու համար մենաւորն ստացող անձը տակաւին ընկերութիւնը կազմած չըլլալով, եւ նկատելով որ պայմանաժամը աւարտելուն մէկ ամիս կայ, ձեռնհաս պաշտօնատունէն մէկ տարուան նոր պայմանաժամ խնդրեց, նոյն ընկերութիւնը կազմելու համար։

ՊԻՐԷՈՆԻ մէջ տանընդհանգ ոստիկաններ եւ լիմնապետ մը ու տանապետ մը, գործադրելու համար Յունաստանէն զէնքերու եւ վնասակար նիւթերու արտածման դէմ եղած արգելքը, կը քննեն Պիրէոնեն մեկնող բոլոր նաւերը եւ մաքաստուէնէն փոխադրուած հակերը, մտուկները եւայլն։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպան Պառոն Մարշալ ֆոն Պիպէրշթայնի տեղ, որ երեք ամսուան արձակուրդով վաղը Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի, գործակատար Պառոն ֆոն Վանկենհայմ պիտի վարէ դեսպանատան գործերը։

ԻՐԱՒԱՐԱԲԱԿԱՆ յանձնաժողովը զոր կը կազմեն կրթական նախարար Ճէլալ պէյ։ Պէյճիքայի նախկին նախարարապետ Պ. Պէրնաէրթ, Ֆրանսայի եւմական նախկին նախարար Պ. Բայեօ եւ Զուլֆերիոյ դաշնակցային Խորհուրդին նախկին նախագահ Պ. Ատոր, վաղը պիտի գումարուի Խարիճիէի մէջ։

ԴԱՆՈՒԲԻ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ.—Դրուեցաւ Օսմ. Պանքային՝ վճարել ճամբուն ծախքը կալացի օսմ. հիւպատոս Ագարեան էֆ.ի, կայս. կառավարութեան կողմէ ներկայ գտնուելու Դանուբի յանձնաժողովին։

ՅԱՒԱԶԱԳԱԿԻՒ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ.—Իտալացի Պ. Բեդրուսան արտօնութիւն ուզեր է Սթենեայի մէջ գործարան մը հաստատել՝ քարիւղով շարժող մեքենայի մը միջոցաւ յախճապակի շինելու համար։

ԱՆՁՐՈՒԻ.—Երէկ կէս օրին Վասփորի մէջ, Էմիրկէնէն վեր, բաւական անձրեւ տեղաց։

ԶՈՒՐԻ ՃԱՄԲԱՆԵՐԸ.—կայս. Իրատէի մը համաձայն Կ. Պոլսոյ անոյշ ջուրի ճամբաները կը նորոգուին եւ զտիչ գործիքներ կը հաստատուին։

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆՏ.—Զեռնհաս պաշտօնարանը բանակցութիւններ կը կատարէ, Կ. Պոլսոյ բերդէն դուրս տեղ մը որոշելու, կեդրոնական բանտին կառուցման համար։ Ծախքին համար սահմանուած դումարները հետզհետէ գաւառներէն հոս կը ղրկուին։

ՀԱԼԻՔԱԼԸԻ երկրագործական վարժարանը որ մինչեւ հիմա գործնական էր, թէ՛ գործնական եւ թէ տեսական պիտի ըլլայ։ Այդ առթիւ պատրաստուած ծրագիրը Մեծ-Եպարքոսին մատուցուած է։

ՍՈՖԻԱՅԷն առնուած լուրերու նայելով, հարիւրին վեց տակսով պուլկարական փոխառութեան քոնվէրսիոնը աչնան պիտի կատարուի։

ՊԻԼԷՃԻԿԻ հիդեէին նկատմամբ հետեւեալ նոր տեղեկութիւնները առնուած են.—Ապրիլ 30ի չորեքշաբթի օրը, ժամ 9ու կէսին հրդեհ ծագեցաւ Մէրճիմէքզատէ Մուսթաֆա պէյի սեպհական խանին, զոր Ալի էֆ. անուն անձ մը վարձած էր, եւ կիսը գտնուած ատաղձագործ Մելքոնի ապահովագրուած խանութին մէջտեղէն։ Թէեւ անմիջական օգնութիւններ եղան, բայց ջուրի նուազութեան եւ հարաւային հովին սաստկութեան հետեւանքով, կրակը յանկարծ տարածուեցաւ։ Այրեցան այդ խանը, թաղապետութեան պաշտօնարանը, ուուն մը եւ երեք սրճարան։ Ութը խանութներ ալ մասամբ այրեցան։ Խանէն ու սրճարանէն զատ միւս չէնքերը ապահովագրուած էին, ընդամենը 570 ոսկի, որուն 270ը միայն օսմ. ապահովագրական Ընկերութեան կը վերաբերի։ Ատաղձագործ Մելքոն եւ ուրիշներ հարցաքննութեան ենթարկուեցան, հրդեհին պատճառը երեւան հանելու համար։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպանատան մէջ, այսօր, գոնարանակոն աղօթքներ կարդացուեցան եւ շնորհաւորական ընդունելութիւններ կատարուեցան՝ Նիքոլա կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ։

ՇԱՐՏԱՐԱԳԻՏԻ ԲՈՆՏԻՒԲԹԻՕՐՆԵՐ.—Հալէպի նահանգին քոնտիքթէօր անուանուեցաւ Յովսէփ էֆ. Ագչէրլեան եւ Շքոտրայի նահանգին ալ Մխաք էֆ. Գավաֆեան։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Ապրիլ 26էն մայիս 2, Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերուն թիւն է 255, որոնց 171ը իսլամ (81 այր, 90 կին), 75ը՝ քրիստոնեայ (35 այր, 40 կին) եւ 9ը հրեայ (8 այր, 1 կին)։

ԺԱՆՏԱՒՈՏ.—Եգիպտոսի Մինիէ գաւառին Մասարա անուն տեղը, ուրբաթ օրը, ժանտախտ երկու դէպքեր պատահեր են։ Մայիս 1ին Թուխի մէջ մէկ դէպք։

—Պասրայէն կը հեռագրեն թէ ապրիլ 30ին Զուպէյրի ու Մէհայտայի մէջ դէպք ու մահ չէ պատահած։

ՆԱՒԱՑԻՆ ԱՐԿԱԾ.— Երէկ, Նուրը Պահրի անուն առագաստանաւ մը, 5000 քիլէ գարի բեռցած, Դապաթայի առջեւ հոսանքէն մտուելով զարնուեցաւ հելլէն չոգենաւի մը եւ վնասուեցաւ։ Առագաստանաւը ջուր առնել սկսելով, իսկոյն Հայտար Փաշայի նաւահանգիստը տարուեցաւ եւ աւազի վրայ խրեցուցուեցաւ։ Մէջը գտնուողները ազատուեցան։

ԴԻՍԿ ՄԸ.—Շաբաթ առաւ Ճիպալիի ծովեզերքէն դիակ մը գտնուեցաւ որ բաւական ատեն ջուրի մէջ մնացած էր։ Վրայէն գտնուած թէղթերէէ մը հասկցուեցաւ որ անունն է Ստեփան Դասպարեան։

ՆՈՐ ՊՏՈՒՂՆԵՐ.— Շաբաթ առաւ Էմին Էօնիւ տարուեցան 2435 կողով ելակ եւ ծախուեցան օրան 5-6 ղրուշի։ Հոգոսէն բերուած վարունգներ ալ հարիւր հատը 70-80 ղրուշի ծախուեցան։ Երէկ առաւ 2200 կողով ելակ վաճառուեցան օրան 5-6 ղրուշի։

—Կ. Պոլսոյ ելակներուն բաւական մէկ մասը, ինչպէս յայտնի է, Ռումանիա կը ղրկուի Բէօսթէէնէի ճամբով։ Այս տարի ռուս կառավարութիւնը վերցուցած ըլլալով նոյն պտուղին ներածման դէմ դրած արգելքը, սկսուած է Կ. Պոլսէն ելակ ղրկուիլ Օռեսա, ինչ որ գիներու բարձրացում առաջ բերած է։

Օռալը կը ղրկացնէ բերանը։ 505.—

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Պոլսոյ կողմի թերթերը բաժնելու համար ցորեանի մը պէտք կայ։ Դիմել Արեւելքի խմբագրատունը։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տիարպէքիրէն գրուած նամակ մը կը տեղեկանաք թէ Ալիբուանարի Ս. Աստուածածին եկեղեցիին եւ յարակից սենեակներուն վերաշինութիւնը աւարտեր է մայիս 17ին։ Առաջնորդ Տ. Եղեկիէլ Ծ. Վրդ. երեք քահանաներու մասնակցութեամբ օծած է եկեղեցին եւ Աչխարհամատան կիրակիին ալ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցած, միանգամայն հոգեւանգիստեան պաշտօն կատարելով աշխատաւորաց եւ բարերարաց համար։ Ալիբուանարի վերանորոգուած եկեղեցին խիստ պայծառ եւ բաւական ընդարձակ տաճար մըն է. սենեակները թռուով 26 են։ Տ. Եղեկիէլ Վրդ. յատուկ հրաւէրով ներկայ գտնուեր է նաեւ Տիարպէքիրի նոր կուսակալին Ֆէրմանին ընթերցման եւ միւֆթիի աղօթքէն վերջ՝ Տ. Եղեկիէլ Վրդ. թուրքերէն լեզուով բանախօսութիւն մը արտասաներ է. իսկ Բաղդէշցիներու եպիսկոպոսն ալ արաբերէն աղօթք մը։

—Ս. Պատրիարք Հայրը նամակ մը ուղղելով Իզմիրի Առաջնորդ Սրբազանին, խնդրած է Պոլիս զրկել հանգուցեալ Մկրտիչ Սարգեանի որբերէն մէկը՝ Դերենիկ, զոր պիտի որդեգրէ Ռեթէոս էֆ. Պէրպէրեան իր վարժարանին մէջ, ի յիշատակ ողբացեալ ուսուցչին։

—Այս առաւ Իզմիրէն հասած լուրերէ ցաւով կ'իմանանք թէ «Ֆրանսայոյ Բառգիրք»ի հեղինակ Մեսրոպ էֆ. Նուպարեանի եղբայրը՝ Նուպար էֆ. Նուպարեան մեռեր է։

—Տրապիզոնի Առաջնորդ Տ. Եղնիկ Վարդ. Պապաեան կրկնած է իր Պոլիս գալու պէտքը, վասն զի բժիշկներու խորհուրդով՝ հանգիստի եւ աշխատութենէ պահ մը մեկուսանալու պէտք ունի։ Տ. Եղնիկ վարդ. խնդրած է Պատրիարքարանէն, որպէս զի փութով աւտոնութիւն տրուի իրեն՝ Պոլիս գալով հիւանդութիւնը դարմանել։

—Եզնիգլուղի եկեղեցիին մէջ պաշտօնավարող Տ. Տրդատ քահանայի հրամայուած է Փոխանորդարանին կողմէ, Դասթէմունի մեկնել, նոյն տեղի եկեղեցին պաշտօնավարելու համար։

—Սկիւտար, Իճատիէի վարժարանին Հոգաբարձութիւնը իր պաշտօնավարութեան շրջանը աւարտած ըլլալով հրաժարական մատուցած էր Թաղ. Խորհուրդին, որ հետեւեալ կերպով վերակազմեց նոյն Հոգաբարձութիւնը։ Տեսուչ՝ Գ. Թէրզեան, Երան Ճէնպազան, Մինրան Ասատուրեան, Յովակիմ Գալէմքեարեան, Յովհաննէս Թէրլէմէզեան, Պետրոս Ատրունի եւ Տիգրան Սբէչէրեան։ Այս ընտրութիւնը տեղեկագրուեցաւ Ուսումն. Խորհուրդին՝ վաւերացուելու համար։

—Մայր եկեղեցւոյ դպրաց Դասուն հաստատութեան տարեդարձին առթիւ, երէկ նոյն եկեղեցիին մէջ հանդիսաւոր վերաբերմամբ Ս. Պատարագ մատոյց Տ. Գնել Վ. Գալէմքեարեան։ Ս. Պատրիարքը ներկայ գտնուեցաւ արարողութեանց եւ քարոզ մը խօսեցաւ՝ «Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ» Սաղմոսը բնաբան առնելով։ Ն. Սրբազնութիւնը մեկնաբանեց այդ Սաղմոսին իմաստը իր ընդարձակ առումով։ Ն. Սրբազնութիւնը ապա անդրադարձաւ Դպրոց դասերուն ատեանին վրայ, եւ ըսելով թէ Մայր եկեղեցւոյ Դպրաց Դասը 184 տարուան գոյութիւն ունի եւ որու հիմնադիրն է Յովսէփ Եուսուֆ, յանձնարարեց որ 16 տարիէն այս դասուն երկհարիւրամեակը տօնուի հանդիսապէս եւ յիշելով նաեւ Սամաթիոյ եւ Պալաթի Դպրաց Դասերուն ալ հնութիւնը, այժմեան Դրպրաց Դասերուն վրայ ալ մէկ երկու խօսք ըրաւ։ Ս. Պատրիարքը ապա Մայր եկեղեցւոյ Դպրաց Դասին բոլոր հանգուցեալ դպրապետներուն, դաշտիներուն եւ սատարող բարերարներուն, ի մասնաւորի այդ դասուն բարերար Դաղաղ Յարութիւն ամիրայի հանգիստ մաղթեց։ Ն. Սրբազնութիւնը իր մաղթանքներէն արդի պիրներուն ալ բաժին հանելով, անոնց խրատական մը խօսեցաւ։ Պատարագի աւարտումէն ետքը հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուցաւ բոլոր հանգուցեալ դպրապետաց եւ դպրաց համար։ Միջօրէին, Դպրաց Դասին կողմէ Ս. Պատրիարքին սեղան մը տրուեցաւ Պատրիարքարանի մէջ, ուր հրաւիրուած էր նաեւ պատարագիչ Տ. Գնել Վ.։

ԲԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ ՅՈՒԲԵԼԵԱՆ

Վիէննայի Մխիթարեան Միաբանութեան բաղմաչատ անդամ Հ. Եղիշէ Ծ. Վրդ. Դաֆթանեանի քահանայական ձեռնադրութեան յիսնամեայ յոբելեանը կատարուեցաւ երէկ առաւօտ Բանկալթիի վանատան մէջ, հրաւիրեալներու սուաւոր բազմութեան մը ներկայութեամբ։ Նախ եւ առաջ, մատրան մէջ պատարագեց ծերունազարդ յոբելեարը։ Հայ-հոմէական Կ.-Պատրիարք Տ. Պօղոս Ս. Էմմանուէլեան այս յոբելեանին առթիւ ծայրագունութեան աստիճանին հետ նաեւ Զաթալթագ կրելու իրաւունք տուած ըլլալով Դաֆթանեան Վ.ին, Պատարագի մէջտեղ իրեն տրուած այդ արտօնութիւնը կը վայելէր։ Ներկայ էին Տ. Սահակ եպիսկ. Հաճեան, Տ. Պօղոս եպիսկ. Թէրզեան, Տ. Ստեփան եպիսկ. Իսրայէլեան եւ Տ Մատթէոս եպիսկ. Սիսլեան։ Նոյնպէս մեր Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացուցիչները՝ Տ. Բաքգէն եւ Տ. Տիրայր Ծ. Վրդ.ները։

Պատարագի միջոցին Հ. Եղիա Ծ. Վրդ. Բիլճեան յոբելեանին առթիւ յոյժ պաշտաճ քարոզ մը խօսեցաւ, ներկայացնելով համառօտիւ յոբելեարին կեանքը որ անձնուիրութեան եւ աշխատութեան օրինակ մը եղած է։

Եկեղեցւոյ մէջ ներկայ էր նաեւ Աւստրիոյ դեսպանատան թարգման Պ. Պլինսքի եւ Պ. Քօլար։ Ժամը 3 ½ին աւարտեցաւ արարողութիւնը եւ դպիրները թափօրով, որոնց կը հետեւէին ներկայ եկեղեցականները եւ իրենց հետ յոբելեարը, առաջնորդուեցան վանատունը, որուն դրան առջեւ աշակերտներէն Պ. Բէօլեան թուրքերէն բանախօսութիւն մը արտասանեց, բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Սուլթանին համար, որուն մասնակցեցան ներկաները «ամէն»ներով։ Ապա եկեղեցականները եւ աշխարհականները ու պաշտօնական ներկայացուցիչները առաջնորդուեցան հանդիսավայրը, որ օսմ. դրօշներով զարդարուն եւ մէջտեղը դրուած էր յոբելեարին պատկերը՝ ծաղիկներով զարդարուած։ Դպրոցի աշակերտներու երաժշտական խումբը նուագեց Համիտիէ մարշը։ Այս պահուն հասաւ Տ. Պօղոս Պատրիարք եւ նստաւ, սեղանին գլուխը, որուն շուրջը կը գտնուէին արդէն եպիսկոպոսներ, յոբելեարը եւ միւս վարդապետները, իսկ աջ կողմը Պ. Պ. Պլինսքի եւ Քօլար։ Վիէննացւոց Պոլսոյ մեծաւոր Հ. Գրիգորիս Ծ. Վ. Դալէմքեարեան ի դիմաց միաբանութեան շնորհաւորեց յոբելեարը ջերմ մաղթանօք. յետոյ խօսեցաւ Տ. Բաքգէն Վ. եւ երբ յայտնեց թէ Ս. Պատրիարքը դրկած է զիրենք իր կողմէ շնորհաւորութիւն յայտնելու, ներկաները ծափահարեցին այս մեծարանաց արտայայտութիւնը։ Տիար Արամ Յովսէփեան գրաբար շնորհաւորական ուղերձ մը կարդաց եւ անկէ վերջ խօսեցաւ Տօքտ. Թորոմեան էֆ., յիշելով մանաւորապէս Դաֆթանեան վրդ.ի օժանդակութիւնները իր հրատարակած բժշկական կենսագրութիւններուն եւ գրական ու բանասիրական աշխատութիւններու առթիւ, եւ երբ աւարտեցաւ, իբրեւ նուէր գեղեցիկ մատնի մը դրաւ յոբելեարին մատը։ Յետոյ խօսք առաւ Ռեթէոս էֆ. Պէրպէրեան եւ յոբելեարին տարիներ առաջ մէկ հեղինակութենէն մէջ բերելով այն խօսքը թէ «Պատուաւոր մարդը այն է որ գիտէ ու կը կատարէ իր պարտքը առ Աստուած եւ առ մարդկութիւնը», յիշեցուց թէ յոբելեարին այս խօսքը իր կեանքին կանոնը եղած էր եւ ան կատարած էր իր պարտքը առ Աստուած եւ առ մարդկութիւնը, ու բանախօսութիւնը վերջացուց մաղթանքներով։ Յոբելեարը՝ խորապէս յուզուած էր. իրմէ քիչ մը անդին նստած էր նաեւ քոյրը, 85 տարեկան, որ եղբօրը մասին եղած այս յարգանքներէն ազդուած, կիրցաւ ընդ երկար մնալ հանդիսավայրը. իսկ ներկաները բուռն ծափահարութեամբ կ'ողջունէին այս ճառերը, մինչ մէկ կողմէն վարժարանին աշակերտներէն բաղկացեալ երաժշտական խումբը կը նուագէր զանազան կտորներ։ Տ. Պօղոս Պատրիարք խօսք առնելով, իր շնորհաւորութիւնը եւ մաղթանքները յայտնեց յոբելեարին, վկայելով թէ Հ. Եղիշէ Ծ. Վ. իր եկեղեցական 50ամեայ շրջանին մէջ անբասիր կեանք ունեցած է եւ օրինեց Միաբանութիւնը։ Ծափահարութեամբ ընդունուեցաւ այս ճառն ալ եւ ապա Տ. Տիրայր վարդապետ աշխարհաբար սիրուն ոտանաւոր մը կարդաց։ Ասոր յաջորդեց թուրքերէն բանախօսութիւն մը, զոր վարժարանին Օսմանեան լեզուի ուսուցիչ Ստեփան էֆ. Կուրտիկեան չկրցաւ խօսիլ իր եղբօրը մահուան պատճառաւ եւ իր օգնականը՝ Հայրիկեան էֆ. կարդաց. այս ճառն ալ հաւատարիմ մէկ նկարագիրն էր յոբելեարին երկարամեայ աշխատութեան եւ անբասիր կեանքին։

Ներկաները պահ մը հանգիստ առին վանատան սրահին մէջ, ուր մեծարանքներ եղան, եւ ապա կէս օրին 40 հոգինոց սեղան մը տրուեցաւ նախագահութեամբ Տ. Պօղոս Ս. Պատրիարքի եւ ի ներկայութեան եպիսկոպոսաց, Միաբանութեանց եւ գրական դասու եւ լրագրական ներկայացուցիչներու։ Սեղանին վրայ Դալէմքեարեան վրդ. բարի՛ք յատուկ թերութիւնները... բայց խելացի է բացառապէս. կարծեմ թէ ուրիշ չատ մը յատկութիւններ ալ ունի։ Պաշտօնեայի աստիճանին բարձրացնելու էիք դա։

—Ի՞նչ չուտ կը վճռես։ Վար դնել կ'ուզեմ դայն, կոմսուհիին հետ չաւուելու համար, բայց...

—Աղէկ միտքս ինկաւ, կոմսուհին ինչո՞ւ համար այդքան չատ կը շահագրգռուի անով։ Ո՞ւր հանդիպած է անոր։ Կ'ըսուի թէ յոյն, հայ կամ ատոր մօտիկ բան մըն է... դեռ երկու տարի չըներ Ֆրանսա գալը։

—Բէ՛հ, բարիզեան այդ ստահակին ընծայած իր պաշտպանութիւնը բացատրելու համար՝ ինծի անակն պատմութիւն մը ըրաւ, որ վէպի կը նմանի։

—Վէպ՞ մի, գոյեցին կիները եւ այրերը միաբերան։ Պատմեցէք պարոն Տօրժէր։

—Օ՜հ, առաջուց ըսեմ թէ չատ քիչ զբօսեցուցիչ է, պատասխանեց սեղանաւորը, բայց կ'ուզեմ կրկնել ինչ որ ինծի պատմեց այդ կոմսուհին։ Ժորժէի հայրը Զուաւվներու գունդին մէջ յիմնապետ՝ Խրիմի մէջ պատերազմեր է։ Զեմ գիտեր Սէվաստաբոլի առջեւ մղուած ո՛ր կռուին մէջ Ռուսերուն կողմէ գերի բռնուելով Ռուսաստանի խորը տարուեր ու կոմսուհիին հօր վերաբերող մէկ գիւղին մէջ արգիլուեր է։

—Ըսել է յոյն չէ՞ կոմսուհին, դուչեց կոմսուհին։

—Իրաւ որ չատ խորը կը պրպտես։ Իբր իմ յանախորդուհիս միայն կը ճանչնամ այն կինը, երբեք տեղեակ չեմ թէ ի՞նչ ազգայնութեան կը պատկանի ան։ Ինծի ըրած աւելի կամ նուազ վաւերական պատմութիւնը կը կրկնեմ ձեզի։ Ու պատահեցաւ որ այդ յիմնապետը, իր գերութեան միջոցին, տիկին Եալթայի հօրը կանքը ազատեց... արջի որսորդութեան մէջ, կարծեմ։ Այդ ազնուականը, երախտագէտ, լայնօրէն վարձատրեց պատերազմական գերին, որ հաւատարիմ մնալուէն յետոյ Ֆրանսա դարձաւ, զինուորական ծառայութիւնը ձգեց, պանքա մը մտնելու համար իբր հաւաքիչ։ Յետոյ ամուսնացաւ եւ ի վերջոյ մեռաւ, այրի մը ձգելով՝ որ չատ չապրեցաւ ամուսնին մահէն յետոյ, ինչպէս նաեւ տղայ մը՝ Ժորժ անուն... կամ ընտանեաբար Ժորժէ անուն։

—Ըսել է այդ Ժորժէն կտրիճ մարդու մը զաւակն է եղեր։

—Այդ պանքային մէջ լաւագոյն տեղեկութիւններ տուին անոր հօր վրայ։ Այդ պատճառաւ միայն քովս առի փոքրիկը, որովհետեւ կէս մը միայն վստահ էի քիչ մը թեթեւաբարոյ կնոջ մը ըրած ապահովիչ խօսքերուն վրայ։ Կ'երեւայ թէ կոմսուհին բնաւ չէ դադրած շահագրգռուելէ ընտանիքովը այն յիմնապետին՝ որ երբեմն ազատած էր այն ազնուականը, որուն միակ ազգիկն է ինք։ Այսպէս Բարիզ գալէն, արջի համբաւաւոր որսորդութեան վրայ չատ տարիներ անցնելէն յետոյ, կոմսուհին փութացած է իր պաշտպանութեան տակ առնել իր հօր ազատարարին ընտանիքը։ Ահա ինչո՞ւ համար իմ քովս կը գտնուի ստահակ մը՝ որ կապիկի պէս չարամիտ ըլլալու երեւոյթը ունի, առանց ո եւ է օգտակարութեան։

(Շարունակելի)

ԹԵՐԹՕՆ "ԱՐԵՒԵԼՔ„Ի (41)

ՖՈՐՏԻՆԵՆ ՏԻՒ ՊՈՒԱՆՈՒԷ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԺՕՐԺԷԻ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ե

—Մնաց որ, յարեց սեղանաւորը, եթէ այդ խեղկատակը գէշ խաղ մը ընէ ինծի, յանցանքը իմս պիտի ըլլայ, որովհետեւ քիչ մը անփոյթ վարուեցայ եւ մեծ արժէք չունեցող յանձնարարութեան մը վրայ՝ իմ քովս առի դայն։

—Անդաղանապահութիւն պիտի ըլլար ձեզի հարցնելու թէ ո՞վ կը շահագրգռուի իմ աղատարարովս, հարցուց Մաքսիմ։

— Ժորժէի պաշտպանը ճանչնալու, դէթ տեսած ըլլալու եւ։ Զեմ գիտեր, թերեւս այցելութիւն ալ կուտաս անոր, որովհետեւ Բարիզի մէջ չատ մարդ կ'ընդունի, մանաւանդ քեզի պէս մարդիկը։ Այդ անձը Եալթա կոմսուհին է։

—Այն որ Ֆրիտլանտ ավենիւին մէջ գեղեցիկ ընակարան մը ունի՞։ Իմ յաճախած ակումբիս մէջ անոր վրայ միայն կը խօսին։ Շատ բարեկամներ ունի հոն. եթէ փափագիմ, այս ձմեռ անոր տալիք երեկոյթներուն ներկայ գտնուիլ, հրաւիրել լոնտամ ինքզինքս։

—Անոր վարած կեանքին վրայ հրաշալի պատմութիւններ լսած եմ, ըսաւ Պ. Բամարէ, չարամիտ կերպարանքով մը։ Կ'ըսեն թէ երիկ մարդու զգեստ կը հագնի, զիշերները փողոցներուն մէջ թափառելու համար, թէ մեծ գումարներ կը կորսնցնէ խաղի մէջ եւ թէ զինավարժութեան կը հետեւի։ Կը խնդամ։ Առաջին անգամ չէ որ կնոջ մը սուսերամարտիկ ըլլալը կը տեսնուի։ Կը յիշեմ թէ Մոնթէվիտէոյի մէջ...

—Ստոյգ է մինթէ, պարոն Մաքսիմ, հարցուց պառաւ կին մը՝ որուն ամուսինը հարիւր հազար ֆր. չափած էր դեղավաճառութեան մէջ. ստոյգ է թէ թանկագին քարերով զարդարուն ոսկիէ լոգարանի մը մէջ կը լուացուի այդ կինը։

—Կարծեմ թէ կը չափազանցեն, պատասխանեց Մաքսիմ ծիծաղելով։ Բարեկամներէս մէկը որ իր բնակարանը այցելած է, ապահովցուց զիս թէ ազնիւ քարերով չէր զարդարուած լոգարանը։ Բայց ինչ որ ստոյգ է, կոմսուհիին հակայական հարստութեան մը տէր ըլլալն է։

—Խոշոր գումար մը ունի իմ քովս, ըսաւ սեղանաւորը։ Իմ առեւտրական տանս յաճախորդուհիներէն մէկը ըլլալու հանգամանքով է որ ինչ՝ խնդրեց՝ Ժորժէն քովս առնելու։ Իրեն դիտել տուի թէ կրնար ինք գործածել դայն։ Սրը մէկը կառքեր ու ձիեր ունի, միւսը պէտք կը ղրկայ ձիադարմանի մը։ Ինծի պատասխանեց թէ Բարիզի մէջ առժամապէս կը ընակէր, եւ թէ այդ տղան չէր կրնար իրեն հետեւիլ արտասահմանի մէջ, որովհետեւ իր տարիքում մեծ-մօր նեցուկն էր։ Առաջ բերած պատճառը զօրաւոր չթուեցաւ ինծի, բայց ի վերջոյ տեղի տուի։

—Լա՜ւ ըրեր էք մօրեղբայր։ Ժորժէ թերութիւններ ունի թ՝ երեւս... իր տարիքին յատուկ թերութիւնները... բայց խելացի է բացառապէս. կարծեմ թէ ուրիշ չատ մը յատկութիւններ ալ ունի։ Պաշտօնեայի աստիճանին բարձրացնելու էիք դայն։

—Ի՞նչ չուտ կը վճռես։ Վար դնել կ'ուզեմ դայն, կոմսուհիին հետ չաւուելու համար, բայց...

—Աղէկ միտքս ինկաւ, կոմսուհին ինչո՞ւ համար այդքան չատ կը շահագրգռուի անով։ Ո՞ւր հանդիպած է անոր։ Կ'ըսուի թէ յոյն, հայ կամ ատոր մօտիկ բան մըն է... դեռ երկու տարի չըներ Ֆրանսա գալը։

—Բէ՛հ, բարիզեան այդ ստահակին ընծայած իր պաշտպանութիւնը բացատրելու համար՝ ինծի անակն պատմութիւն մը ըրաւ, որ վէպի կը նմանի։

—Վէպ՞ մի, գոյեցին կիները եւ այրերը միաբերան։ Պատմեցէք պարոն Տօրժէր։

—Օ՜հ, առաջուց ըսեմ թէ չատ քիչ զբօսեցուցիչ է, պատասխանեց սեղանաւորը, բայց կ'ուզեմ կրկնել ինչ որ ինծի պատմեց այդ կոմսուհին։ Ժորժէի հայրը Զուաւվներու գունդին մէջ յիմնապետ՝ Խրիմի մէջ պատերազմեր է։ Զեմ գիտեր Սէվաստաբոլի առջեւ մղուած ո՛ր կռուին մէջ Ռուսերուն կողմէ գերի բռնուելով Ռուսաստանի խորը տարուեր ու կոմսուհիին հօր վերաբերող մէկ գիւղին մէջ արգիլուեր է։

—Ըսել է յոյն չէ՞ կոմսուհին, դուչեց կոմսուհին։

—Իրաւ որ չատ խորը կը պրպտես։ Իբր իմ յաճախորդուհիս միայն կը ճանչնամ այն կինը, երբեք տեղեակ չեմ թէ ի՞նչ ազգայնութեան կը պատկանի ան։ Ինծի ըրած աւելի կամ նուազ վաւերական պատմութիւնը կը կրկնեմ ձեզի։ Ու պատահեցաւ որ այդ յիմնապետը, իր գերութեան միջոցին, տիկին Եալթայի հօրը կանքը ազատեց... արջի որսորդութեան մէջ, կարծեմ։ Այդ ազնուականը, երախտագէտ, լայնօրէն վարձատրեց պատերազմական գերին, որ հաւատարիմ մնալուէն յետոյ Ֆրանսա դարձաւ, զինուորական ծառայութիւնը ձգեց, պանքա մը մտնելու համար իբր հաւաքիչ։ Յետոյ ամուսնացաւ եւ ի վերջոյ մեռաւ, այրի մը ձգելով՝ որ չատ չապրեցաւ ամուսնին մահէն յետոյ, ինչպէս

ՎԻԷՆՆԱ.— Բլէմանթին իշխանուհին, երէկ իրիկուն, Բարիզէն հոս ժամանեց Ֆէրտինանտ իշխանին տղոցը հետ, եւ իսկոյն Էպէնթալ ուղեւորեցաւ։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՈՆԱԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 17 մայիս.—Լոնտոնի առեւտրական սենեակին նախագահը, պանդոկային երեսփոխան, ճառ մը արտասանելով ըսաւ թէ Պ. Լուսպէ եթէ Լոնտոն գայ, պիտի ընդունուի իբրեւ բարեկամ վեհապետ մը։ Անգլիական ամբողջ ժողովուրդը սիրալիր կերպով բարի գալուստ պիտի մաղթէ անոր։

ՍՈՖԻԱ.— Գուլկարիոյ նախարարական տագնապը կայուն է։ Ֆէրտինանտ իշխանը հրաւիրել տուաւ Բեդրով գնդապետը։

ՄԱՏՐԻՏ.—Մեծ գումարում մը տեղի ունեցաւ՝ բաղկացած պանդոկային 138 ծերակուտականներէ եւ 190 երեսփոխաններէ։ Նախարարապետ Պ. Սիլվէլա, ճառ մը արտասանելով, միաբանութիւն յանձնարարեց՝ պանդոկաններուն չարները պաշտպանելու։ Ծերակոյտին ու Երեսփ. Ժողովին ատենապետները իրենց աջակցութիւնը խոստացան։

Վիէննա. — Զրոյց կայ թէ Սերպիոյ Ալեքսանդր թագաւորը, սեպտեմբերին, պաշտօնական այցելութիւն պիտի տայ Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր։

ԲԼՆԹԱ.—Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր՝ Աբոնեի կոմսին նկատմամբ ունեցած ընթացքին միջադէպը կարգադրուեցաւ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 3 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	32	(6
Ամէնէն բարձր գին	»	32	10
Ամէնէն վար գին	»	32	38 ½
Ռումէլիի երկաթուղի գոց.	ֆր.	114	75
Ամէնէն բարձր գին	»	125	50
Ամէնէն վար գին	»	124	75

ԲԱՑՈՒՄ 5 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Դ.	32	16
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	125	62
Շիրքէթի Խարիէ		20	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քուէտի ժէնէրալ Օթմ.		—	—
Դօս. Օթմ. Նանժ է Վուլէօռ		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	37
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	20
» ժուիսանս		1	80
» պարտաթուղթ		491	—
Քարափ Գ. Պոլսոյ		492	—
Թրանսվալ		122	—
Քրէտի Ֆոնսիէ էժիրսիէն		266	50
Լավրիով		83	50
Անատոլվի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	40
« պարտաթուղթ «		527	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 16 Մայիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ	92	8
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	60	—
» » » Դ. բաց.	20	—
» » » Դ. գոց.	30	—
Օսմանեան Պանքա	14	—
Ռուսական 1890	—	—
Հելլեն

ԻՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլան, մայրերը անոնց լաւ ննջարաբ ուտելիք գտնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, ըստ որում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղաքն ուժովցնելու, երբ վեց ամսու ըլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակուած բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու դիտութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը չօքոլատ պէս խիստ քաղցրահամ է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սննդարար ու կազդուրիչ. մայրական կաթին կրկին անդամը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժգնան, կ'ամրնան։ կը կայտառնան, շուտով ոտքի կ'ելլեն և առանց հիւանդանալու ակառ կը հանեն։

Հաղարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌով մեծցող տղաք, քաջողջ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մտրդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին աստիճանի ոյժ, սնունդ և կորով կուտայ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Գոլոյոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ

14—26

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ դոյքը՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխառութիւնները՝ Ֆր. 34,000,000.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը՝ Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ տիեզերական բոլորը մինչեւ հիմա ուրիշ որ և է ընկերութենէ կը յանձնուած բոլիսներէն աւելի անկախ մանդ և շահաւոր պայմանագրութիւն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ դաղման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակներուն և պատճառի, անձնասպանութեան և մինչեւ իսկ պատերազմի առեն։ Տիեզերական բոլիսը կ'երաշխաւորի փոխառութիւններ 3 տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ, առանց յետադայ ապահովագրին հաշուի առնելու. այս փոխառութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերստին շարունակելու առանձնաշնորհումը, յետամնաց ապահովագրիները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով. մէկ տարեվճար ընելէ յետոյ իրաւանց կորուստ չկայ։ Ապահովագրութեան երկրաբաժանումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հասուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագրիները։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պարտեան ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պարտեաներէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԳՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Գլխաւոր Պատուիրակ
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

Գոլոս, Հուլիգոլ խան
Վայվոտա փողոց, Վէթալոս խան
Ղալաթիա

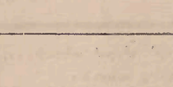

ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԵՑԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՒԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱԴԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ՍԳԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Մայիս 19էն Պիրիճի, Մարսիլիոյէն։
» 25էն Միկերէի, Անառ. եղերքէն։

ՄԵԿՆՈՒՄԵՆԵՐ

Մայիս 20էն Պիրիճի, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովորոսիսք։
» 26էն Միկերէի, ուղ. Մարսիլիա։

Տեսնել ուղղակի Բարիզի համար։

Առաջին կարգի 245 Ֆրանք. Բ. կարգի 175 Ֆրանք. Տեղեկութեանց համար, դիմել Դարձակալին Թէք Հանէ Բարաթին մէջ։ 516 Թ. ՌԷՊՈՒԼ

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ
ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻԶՕՐԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ
SANTAL MIDY

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

Անշնչա. կը ջնջէ գոնոքոնի, գիպերը, ներբերոտները, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանց քարորսման, արիւնամիզութեան, առանց միջացաւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անզուտ և ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները։

Ամէն բաբսիլ ՄԻՏԻ անունը կը կրէ։
Ամէն դեղարաններ

A.

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԷ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրաւունքով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստոս. 1892 Թուականը
(20 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՂԷՆ խան, Բարձրէյ Ղալաթիա

Գործակալ, Գոլոյոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի Ճամի Հավուզը փողոց, Օսմ. Նամակատան դէմը։

Դեպ-գործակալ Գոլոյոյ կողմը Գ. Ի. Զաւօխ
Մարբուճճիլար, Զարշըլը խան, Թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։

194

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՎԱՃԱՌԵՆԻՑ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ին
Կ. ՊՈԼԻՍ
Թահսամալէ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ ու եւրոպայի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենաոլորք հոտեղէններ ինչպէս նաեւ թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարագաներ։

Ցեսակի աղնութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միտնէ գիներու գերազանց ժամանակութիւնը։ Փափաքողներուն քարթոլիզ ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Գոլոյոյ մէջ Օրոստի Պաք և Կ. Ինճիճեան Որդիք վաճառատունները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի սորեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ.— Գ. Գ. Լաքարէբ Որդի եւ Ընկ. 28.—Ռիւ Նաֆոտէօն։
ԳՈՄԵԱՏ.— Գ. Գ. Ապաք եւ Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.— Գ. Մ. Գալֆեան.
ԳԱՀԻՐԷ.— Գ. Հ. ՌոզանՕալ.
ՌՈՒՍՃՈՒԿ.— Գ. Գ. Գ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՐՆԱ.— Գ. Գէորգ Արտիթի
ՋՄԻՒՐՆԻԱ.— Գ. Հայնրիխ Վառնկ.
ՍԵԼԱՆԻԿ.— Գ. Տինօ Տէրնանտէզ.
ԻՒՍԿԻՒԴ.— Գ. Մ. Քափուանօ.
ԳԷՏՐՈՒՄ.— Գ. Ֆրանքէլ Շիֆֆնէր.
ՍԱՄՍՈՒՆ.— Գ. Գ. Պետրոսեան Եղբարք.
ՓՐԱԳԻԶՈՒ.— Գ. Արիս Գ. Ինճիճեան.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ.— Գ. Գ. Վ. եւ Ս. Մեծատուրեան.
ԻԶՄԻՏ.— Գ. Յակոբ Մոսճ.եան.
ՌՈՏՈՍԹՕ.— Գ. Յակոբ Բռօվատալ.

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING ie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակները ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ չքաղաքամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա (1. Մեծ փողոց, Պոն Մարշէի դիմաց Թիւ 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Կալաթա Սերայի դիմաց։
Կալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի ետեւ
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս (1. Սուլթան Համամ Թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։
Սկիւտար Զարը պոյը, Թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիզուի տունը։

ՖԻԼՏ. ԼԷՑԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԵՑԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանող օգ.

Անունը	Թոնօ	Անունը	Թոնօ
Վիրդորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Առմէնեան	10500	Էմիրշիրն	3500
Բէսդրիան	10500	Արբժ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Այճէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գոլոմպիան	8000	Ասիէնիան	2500
Ճորճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Պասդոնիան	8000	Ալգաշիրն	2500
Ֆիրճինեան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինճօ	900
Վավոնիան	3700	Օրօդդօ	800
Ֆլամինեան	3700	Լիսպոն	80
Նապիան	3500		

Աղդանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց տարանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել չոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ.

ԷՖՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրա մաքսատան դէմ տեղը

600

Ճանաչարարեցի իմ հիւանդներուս որ ինֆլուէնցային հետեւանքը եղող ասասիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրոմատրքի հանքային ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։

ՏՈՌԹ. ՍԹԼԷՌՈՒԼԻՍ

ՔԻՒՆԱՐԴ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԵՑԻ

Որ ամիսը երկու անգամ կը բանիկ Լիվերբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անունը	Թոնօ	Անունը	Թոնօ
Իվէրնիա	18990	Միլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քանիոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավլա	2945
Նուվթանիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Միրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէքսօ	2181
Ուրանի	7269	Շէքսպուրկ	161

Դիմել առ. ՋՈԼԻ ԵՒ ՍԻՆԿԷՐ
Joly et Seagor
Մէյմանէթի խան, Թիւ 6, 7, 8. Գալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

Արտօնատէր ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամէնէն կատարեալը, ամէնէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր Քրանսական հանրագիտարաններուն ամէնէն լաւ պատկերազարդուածը։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, լրջի կատարեալ և իրականաբար նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Ականաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմերը։ մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Մինչդամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիւերու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տետրերով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն թիւ շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Առ նուազն 400 տետր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկամ սեռիներով, անկամ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երեք հատորները արդէն ծախու են։

Պայմանաւոր բաժանորդագիրը հետեւեալն է. { 190 ֆրանք առանձին տետրերով կամ սեռիներով եւ կամ ՁՈՎԱԿԱՊԱ հատորներ
225 ֆրանք կազմուած հատորով, (demi-chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանանչ

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանեատներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անդամ մը, պրամանաւոր որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրուելով, ստորագրուողը դիրք կը մնայ ապագայ գիներ բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ առնի պրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան։ 587

ԳՐԱՅՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբարնասս փողոց, թիւ 17։ Անդրդոյն 16 երեսնոց պրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար։

NEVRALGIES Անգար, Ստամոքսի կծկում, Անարիւնութիւն և բոլոր ջղային հիւանդութիւնները մէկ ժամուան մէջ կը բուժուին շնորհիւ Տոքթէր CRONIERի ՀԱԿԱՍԶԱՑԱՒԱՑԻՆ ԴԵՂԱՏԱՀԱՏՆԵՐՈՒՆ
Տուփը 3 ֆրանք, ճամբու ծախք չհաշուիր Paris, դեղարան Robriquet, Monnaie փողոց Թիւ 23։ Կը ծախուի նաև բոլոր դեղարաններու մէջ։

Ոսկի շքադրամ 1900ի Բարիզի Միջազգային Արուեստահանդէսին։ Մթերանոց Մէզիէի և Ընկ.։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԱՐ
Ընդարձակ Հալի, Կ. Գոլոյոյ եւ Օսէսայի

Անունը	Թոնօ	Անունը	Թոնօ	Անունը	Թոնօ	Անունը	Թոնօ	Անունը	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Կոգօ	1011	Մալմօ	724	Բօգարիօ	186
Այէքթ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Մարֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գոլսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիրիօ	1735
Արիոսգօ	2371	Ցիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքաստօ	3557	Միլիօ	1193
Պասանօ	1822	Ցօմինօ	937	Հինաու	3720	Միլօ	1057	Սբէքօ	1200
Պորտինօ	1264	Ցուրօ	2383	Հորաղիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Ցրարօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքիօ	3827
Պրֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտանօ	5540	Օճիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտորատօ	1520	Ճիւնօ	1080	ՕնՁարիօ	4036	Թօրրիտօ	487
Գալիբաս	1837	Էրազօ	1841	Փէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գաստէօ	1244	Ֆիտօ	954	Փօլրինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասրօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Փօլմօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Զիրակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	ԲիալՁօ	2229	ՎօլՁուրնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանդօ	2272	Բինալտօ	1663	Եէտտօ	1850
Գլիտ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Բօլրօ	1613	Զէրօ	1200
Գոլորատտօ	4235	Կիրանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Բօսէօ	1789		

Հարաւային չոգենաւը, նաւապետ Բրօֆիթ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է, Վասֆօ չոգենաւը, նաւապետ Կրէն, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի ամսոյս 22ին։

Մորոֆֆօ չոգենաւը, նաւապետ Գօքսհօլ, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի Հալ և ամս յս 15ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՆՐԻՋՕՏ
Թ. 23—24. Քեւլիւք Մէյլէք խան Գալաթիա 277

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ
Եւթեւեկութիւն կառախումբերու 1903 Ապրիլ 22 (Ն. Տ.) չորեքշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 222 խառն Առտու		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՕՂ Կառ. Թ. 221 խառն Իրկն.	
Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.
10	25	մկն. Էսկի-Շէհիր	ժմ.	1	25
11	7	» Կեօքճէ Քիւրք	»	12	45
12	5	» Սապանճը Բունար	»	12	3
12	59	» Այսեուճա	»	11	7
1	41	» Զէքիւրլեր	»	10	23
2	41	» Տէօյէր	»	9	35
3	10	» Իհսանիյէ	»	8	50
3	34	» Համամ	»	8	23
3	44	» Կազլիկէօլ Համամ	»	8	14
4	31	» Աֆիոն Գարա Հիսար	»	7	43
5	11	» Գէօյիւք Զօպանլար	»	6	50
6	6	» Զայ	»	6	3
6	51	» Իսհակլու	»	5	10
7	15	» Եասսիճան	»	4	45
7	46	» Աք չէհիր	»	4	23
8	18	» Աղսրի քէօյ	»	3	43
9	—	» Զավուշճը քէօյ	»	3	5
9	38	» Իսկին	»	2	33
10	25	» [illegible]ոն-Խանը	»	1	39
11	20	» [illegible]էրայ-Ինի	»	12	57
11	52	» Մէյսան	»	12	17
12	52	» Բունար-Պաշը	»	11	12
1	30	ժմ. Գոնեա	մկն.	10	30
իրկն.				առտ.	

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇՏ. ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 34 խառն Առտու	Թ. 36 խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՕՂ Կառախումբ Թ. 31 խառն Առտու	Թ. 33 խառն Իրկն.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.			Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
10 55	7 45	մկն. Քարաքէօյ Կամուրջ	ժմ.	3 40	11 45
11 20	8 10	ժմ.	մկն.	3 15	11 20
11 45	8 27	մկն. Հայտար Փաշա	ժմ.	3 3	10 58
12 50	9 40	ժմ.	մկն.	1 58	9 44
1 —	9 50	մկն. Բէյնտիր	ժմ.	1 43	9 30
1 22	10 15	» Թուզլա	»	1 23	9 8
1 43	10 40	» Կէյվզլէ	»	1 2	8 43
2 8	11 2	» Տիլ Իսքէլէսի	»	12 33	8 15
2 19	11 13	» Թավշանճիլ	»	12 19	8 4
2 40	11 34	» Հէրէքէ	»	12 8	7 52
3 1	11 54	» Եարբանա	»	11 41	7 25
3 15	12 7	» Թիւրիւն Զիֆթլիք	»	11 29	7 10
3 27	12 21	» Տէրինճէ	»	11 18	6 59
3 42	12 35	ժմ. Իզմիտ	մկն.	11 —	6 43
4 7	— —	մկն.	ժմ.	— —	6 18
4 41		» Գէյիւք Տէրպէնտ	»		5 42
5 14		» Սապանճա	»		5 12
5 41		» Հափ իէ	»		4 54
6 28		» Կէյէ	»		3 58
6 54		» Ագ-Հիսար	»		3 32
7 29		» Մէքէճէ	»		3 3
7 59		» Լէֆքէ	»		2 30
8 37		» Վէզիր Խան	»		1 50
9 20		ժմ. Պիլէճիք	մկն.		1 —
9 35		մկն.	ժմ.	12 10	
10 45		» Քարաքէօյ	»	11 34	
11 29		» Պօզիւք	»	10 57	
12 22		» Ին էօնիւ	»	10 24	
12 54		» Զուքուր Հիսար	»	9 45	
1 35		ժմ. Էսկի Շէհիր	մկն.		
իրկն.				առտ.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՐԻՆԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առտու		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՕՂ Կառ. Թ. 121 խառն Իրկն.	
Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.
12	—	մկն. Էսկի Շէհիր	ժմ.	10	—
12	44	» Աք Գունար	»	9	18
1	24	» Այբիւ Քէօյ	»	8	46
2	4	» Գէյլիք Սխուր	»	7	58
3	9	» Սարիքէօյ	»	7	1
3	58	» Գիչէր	»	6	4
4	35	» Սասիլէր	»	5	27
5	9	» Գէյլիք Քէօփրիւ	»	5	—
6	3	» Բօյաճի	»	4	16
7	21	» Մալի Քէօյ	»	2	49
8	15	» Սէնճան Քէօյ	»	1	47
9	—	ժմ. Էնկիւրիւ	մկն.	1	—
իրկն.				առտ.	

ԱԼԱԵՈՒՆԷՆ ԲԼԻՕԹԱՀԵԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առտու	Թ. 324 խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՕՂ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առտու	Թ. 323 խառն Իրկն.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.			Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
1 5	11 15	մկն. Ալաեուենտ	ժմ.	12 30	10 35
1 25	11 35	ժմ. Քէօթահիա	մկն.	12 10	10 15

ՀԱՄԻՏԻԼ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. Խառն Առտու	Թ. 426 Խառն Իրիկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՕՂ Կառ. խումբ Թ. 425 Խառն Առտու	Թ. Խառն Իրիկն.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.			Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
	5 56	մկն. Համիտիէ	ժմ.	4 35	
	6 14	ժմ. Աստ-Բազար	մկն.	4 17	